

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2020/21:MJU6

En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i epizootilagen, zoonoslagen, livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, lagen om provtagning på djur, m.m., lagen om kontroll av husdjur, m.m., lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, lagen om kontroll av ekologisk produktion samt djurskyddslagen.

I propositionen lämnar regeringen förslag som syftar till att anpassa svensk lagstiftning till en ny EU-förordning om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan. Ändringarna innebär bl.a. att det nya uttrycket annan offentlig verksamhet införs som en beteckning för sådana myndighetsuppgifter som inte är offentlig kontroll. Bestämmelser om rätt att få tillträde, upplysningar och handlingar vid kontrollen utvidgas till att gälla även vid annan offentlig verksamhet. Myndigheter som utövar offentlig kontroll föreslås i vissa fall få rätt att köpa in produkter utan att identifiera sig, i syfte att kontrollera att produkterna uppfyller gällande krav. Det föreslås även att det införs en skyldighet för kontrollmyndigheterna att ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

De nya reglerna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 april 2021.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns sex reservationer (M, SD, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:43 En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning.

Åtta yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden.....	6
Anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till	
EU:s nya kontrollförfordning.....	6
Förutsättningar för och organisation av den offentliga kontrollen.....	35
Reservationer	53
1. En kompetent och likvärdig offentlig kontroll, punkt 2 (M, KD).....	53
2. En kompetent och likvärdig offentlig kontroll, punkt 2 (SD)	53
3. Delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen, punkt	
3 (SD)	54
4. Inköp under dold identitet, punkt 4 (M)	54
5. Avgifter för offentlig livsmedelskontroll, punkt 6 (SD)	55
6. Undantag för Försvarsmakten i den offentliga kontrollen, punkt 7	
(SD)	56
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	57
Propositionen	57
Följdmotionerna	57
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	59

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i epizootilagen (1999:657),
 2. lag om ändring i zoonoslagen (1999:658),
 3. lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804),
 4. lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter,
 5. lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.,
 6. lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.,
 7. lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,
 8. lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion,
 9. lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192).
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:43 punkterna 1–9.

2. En kompetent och likvärdig offentlig kontroll

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1 och

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 3.

Reservation 1 (M, KD)

Reservation 2 (SD)

3. Delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen

Riksdagen avslår motion

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation 3 (SD)

4. Inköp under dold identitet

Riksdagen avslår motion

2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 4 (M)

5. Skydd av näringsidkare och kontrollpersonal

Riksdagen avslår motion

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 1 och 6.

6. Avgifter för offentlig livsmedelskontroll

Riksdagen avslår motion

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 4.

Reservation 5 (SD)

7. Undantag för Försvarsmakten i den offentliga kontrollen

Riksdagen avslår motion

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 5.

Reservation 6 (SD)

Stockholm den 11 februari 2021

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Jessica Rosencrantz

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jessica Rosencrantz (M), Maria Gardfjell (MP), Hanna Westerén (S), Isak From (S), John Widegren (M), Runar Filper (SD), Magnus Manhammar (S), Kristina Yngwe (C), Elin Segerlind (V), Betty Malmberg (M), Martin Kinnunen (SD), Malin Larsson (S), Magnus Oscarsson (KD), Marlene Burwick (S), Nina Lundström (L), Staffan Eklöf (SD) och Ulrika Heie (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2020/21:43 En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförfordning. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslaget har granskats av Lagrådet.

Med anledning av propositionen har två motioner väckts med sammanlagt åtta yrkanden. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnar regeringen förslag som syftar till att anpassa svensk lagstiftning till en ny EU-förordning om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan.

I propositionen föreslås ändringar i nio lagar. Ändringarna innebär bl.a. att det nya uttrycket annan offentlig verksamhet införs som en beteckning för sådana myndighetsuppgifter som inte är offentlig kontroll. Bestämmelser om rätt att få tillträde, upplysningar och handlingar vid kontrollen samt om aktörernas skyldighet att lämna hjälp utvidgas till att gälla även vid annan offentlig verksamhet. Vissa föreskriftsbemyndiganden utvidgas till att även omfatta annan offentlig verksamhet.

Myndigheter som utövar offentlig kontroll föreslås i vissa fall få rätt att köpa in produkter utan att identifiera sig, i syfte att kontrollera att produkterna uppfyller gällande krav. Det föreslås även att det införs en skyldighet för kontrollmyndigheterna att ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförfordningen.

Vidare föreslås bestämmelser om tystnadsplikt för organ med delegerade uppgifter och för fysiska personer som offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till. Det föreslås också att beslut som har meddelats av sådana organ eller fysiska personer ska kunna överklagas.

De nya reglerna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 april 2021.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag. Därefter behandlar utskottet två följdmotioner som innehåller förslag om tillkännagivanden till regeringen i frågor som knyter an till lagförslagen.

Anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförförordning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i epizootilagen, zoonoslagen, livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, lagen om provtagning på djur, m.m., lagen om kontroll av husdjur, m.m., lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, lagen om kontroll av ekologisk produktion samt djurskyddslagen.

Bakgrund

Europeiska unionen beslutade i mars 2017 om en ny förordning som reglerar kontrollen i livsmedelskedjan – Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), här kallad den nya kontrollförförordningen.

Den tidigare kontrollförförordningen reglerade medlemsstaternas offentliga kontroll framför allt inom områdena foder, livsmedel, djurskydd och djur. Den nya kontrollförförordningen har ett vidare tillämpningsområde och omfattar kontroll av att lagstiftningen följs även när det gäller avsiktlig utsättning av

genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion, animaliska biprodukter och därav framställda produkter, skyddsåtgärder mot växtskadegörare, utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel. Den nya kontrollförordningen är också uttryckligen tillämplig på ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter samt användning av skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter.

De svenska lagar som berörs av den nya kontrollförordningen är växtskyddslagen (1972:318), epizootilagen (1999:657), zoonoslagen (1999:658), livsmedelslagen (2006:804), lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m., lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m., lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion, djurskyddslagen (2018:1192) och miljöbalken. Dessa lagar kompletterar de EU-bestämmelser som har samma syfte som lagarna och som faller inom lagarnas tillämpningsområde.

De ändringar som behövdes i miljöbalken har redan behandlats i propositionen Förbättrad tillsyn på miljöområdet (prop. 2019/20:137, bet. 2019/20:MJU19, rskr. 2019/20:337). Överväganden och förslag när det gäller bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom området skyddsåtgärder mot växtskadegörare behandlas inom ramen för den översyn av växtskyddslagen som för närvarande pågår inom Regeringskansliet.

Den nya kontrollförordningen

Den nya kontrollförordningen innehåller bestämmelser om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska organiseras, finansieras och genomföras i medlemsstaterna. Förordningen ersätter Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd och började gälla den 14 december 2019. Målet med förordningen är att fastställa harmoniserade unionsramar för organisationen av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet än offentlig kontroll i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.

Förordningen ska tillämpas för att kontrollera att bestämmelser inom en rad olika sakområden följs, oavsett om bestämmelserna har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna. De berörda sakområdena utgörs bl.a. av livsmedel och livsmedelssäkerhet, inklusive handelsnormer för fiskeri- och vattenbruksprodukter, foder och fodersäkerhet, djurhälsa, animaliska biprodukter och därav framställda produkter, djurskydd, ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter samt användning och märkning av skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och

garanterade traditionella specialiteter. Förordningen ska även tillämpas på offentlig kontroll som genomförs för att säkerställa efterlevnaden av bestämmelser inom berörda sakområden som är tillämpliga på varor som förs in i unionen från tredjeländer och som ska exporteras från unionen till tredjeländer.

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av de bestämmelser som förordningen omfattar utse den eller de behöriga myndigheter som ska organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Om flera behöriga myndigheter utses ska medlemsstaterna införa förfaranden för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv samordning mellan dessa samt en enhetlig och effektiv offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inom hela sitt territorium. Vidare ska en central myndighet utses med ansvar för att samordna samarbetet och kontakterna med kommissionen och övriga medlemsstater när det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Det finns ett antal bestämmelser som reglerar allmänna skyldigheter för de behöriga myndigheterna såsom att de ska ha kvalificerad personal, laboratoriekapacitet och rutiner för kontrollen. De behöriga myndigheterna ska regelbundet och med lämplig frekvens genomföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer med hänsyn till identifierade risker, och den ska som huvudregel genomföras utan förvarning med några undantag.

Det finns även bestämmelser om interna revisioner av de behöriga myndigheterna, rätten att överklaga de behöriga myndigheternas beslut, tystnadsplikt, öppenhet och rutiner i offentlig kontroll, kontrollmetoder och kontrollteknik, skyldigheter för aktörer samt delegering av vissa uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Ett antal bestämmelser reglerar ytterligare krav för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det finns särskilda bestämmelser för t.ex. produktion av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel, för resthalter av vissa ämnen i livsmedel och foder samt för djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial, animaliska biprodukter och framställda produkter. Vidare finns särskilda bestämmelser som avser djurskyddskraven och växters sundhet etc. Kommissionen har på de olika områdena getts befogenhet att meddela närmare bestämmelser genom delegerade akter och genomförandeakter.

Den nya kontrollförordningen reglerar även offentlig kontroll av djur och varor som förs in till EU från tredjeländer och den kontroll av djur och varor som ska ske vid gränskontrollstationer för första ankomst till unionen. Det finns även bestämmelser om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när sändningar av djur och varor som förs in till unionen från tredjeländer inte är förenliga med bestämmelserna och när sådana djur och varor utgör en risk.

Bestämmelser om finansiering av den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet finns även i den nya kontrollförordningen. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser för att genomföra

offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. De behöriga myndigheterna ska ta ut avgifter för offentlig kontroll vid slakterier, styckningsanläggningar och viltbearbetningsanläggningar samt vid mjölkproduktion och utsläppande på marknaden av fiskeri- och vattenbruksprodukter. Obligatoriska avgifter ska även tas ut vid gränskontrollen av djur och varor från tredjeländer men även vid andra tillfällen, bl.a. offentlig kontroll på aktörens begäran och uppföljande kontroller vid bristande efterlevnad. I förordningen finns ytterligare bestämmelser om hur avgifter ska räknas ut och vilka utgifter de får täcka.

Vidare finns i den nya kontrollförordningen bestämmelser om allmänna principer för administrativt stöd mellan behöriga myndigheter i berörda medlemsstater. Medlemsstaterna är skyldiga att hjälpa varandra med administrativt stöd om resultatet av kontrollen kräver åtgärder i fler än en medlemsstat.

Även kommissionens kontroller regleras i kontrollförordningen. Kommissionens experter ska göra kontroller och revisioner i varje medlemsstat för att kontrollera tillämpningen av bestämmelserna både i sakförordningarna och i kontrollförordningen.

Slutligen regleras bestämmelser om de behöriga myndigheternas allmänna skyldigheter i fråga om efterlevnadsåtgärder. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner, som ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande, och vidta åtgärder för att se till att sanktionerna tillämpas. När det handlar om överträdelser som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande ska de ekonomiska sanktionerna i enlighet med nationell rätt antingen åtminstone återspegla aktörens ekonomiska fördel eller, beroende på vad som är lämpligt, en procentandel av aktörens omsättning. Även unionens efterlevnadsåtgärder vid allvarliga störningar i en medlemsstats kontrollsystem regleras.

Propositionen

Allmänna överväganden

Regeringen konstaterar att det finns vissa oklarheter när det gäller den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bl.a. i vilken utsträckning den omfattar kontroll av djurhälsa och djurskydd hos andra djur än livsmedelsproducerande djur och foder till icke livsmedelsproducerande djur. Regeringen bedömer att när det gäller djurskydd, djurhälsa och foder omfattar den nya kontrollförordningen kontroll av djurskydd av animalieproduktionens djur och transporter av levande ryggradsdjur som har samband med ekonomisk verksamhet, djurhälsa i fråga om alla slags djur och foder till alla slags djur.

Vidare bedömer regeringen att uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen. Ordet kontrollorgan bör ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter” i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Av tydlighetsskäl bör så långt som möjligt samma ord och uttryck användas i

de svenska lagarna som i den nya kontrollförordningen. I lagen om kontroll av ekologisk produktion bör ordet kontrollorgan dock användas även i fortsättningen. För kontroll av ekologisk produktion gäller vissa särskilda bestämmelser för delegering som ska tillämpas i stället för bestämmelserna i den nya kontrollförordningen.

När det gäller överklagande av beslut som fattats av organ och fysiska personer bedömer regeringen att beslut som fattats av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet på de områden som berörs i detta lagstiftningsärende bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det bör vara den delegerande myndigheten som för det allmänna talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller sådana överklagade beslut. Organ och fysiska personer kan komma att fatta beslut som kan påverka en enskilds situation på ett inte obetydligt sätt. Sådana beslut är överklagbara enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer (jfr 41 § förvaltningslagen och prop. 2016/17:180 En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, s. 248 och 251 f.). Mot den bakgrunden bör det i berörda lagar införas en bestämmelse som anger till vilken myndighet beslut som fattas av organ eller fysiska personer får överklagas.

Regeringen bedömer även att vissa bestämmelser i förvaltningslagen bör tillämpas när ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Regeringen gör bedömningen att det inte kan uteslutas att vissa beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter på de områden som berörs i detta lagstiftningsärende kan anses överklagbara med stöd av allmänna förvaltningsrättsliga principer. För att den överprövande instansen ska kunna ta ställning till om ett överklagat beslut är korrekt och för att enskilda ska kunna ta till vara sina möjligheter att överklaga ett beslut bör bestämmelserna i förvaltningslagen om att ett beslut ska vara motiverat (32 §), om att den enskilde ska underrättas om beslutet (33 §) och om hur ett överklagande går till (34 §) vara tillämpliga även när det gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Vidare bör förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), muntligt uppgiftslämnande (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt överklagande av beslut (42 §) tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Vidare bedömer regeringen att det inte finns något behov av bestämmelser om skyldighet för Polismyndigheten att lämna den hjälp som behövs för att utöva annan offentlig verksamhet. En myndighets begäran om hjälp av Polismyndigheten i en situation när myndigheten ska utföra en uppgift som är

annan offentlig verksamhet torde i princip alltid ha föregåtts av ett beslut om vilka åtgärder som ska vidtas. Myndigheten kan då med stöd av gällande lagstiftning begära hjälp av Polismyndigheten att verkställa beslutet.

När det gäller tystnadsplikt bör det enligt regeringens bedömning i samtliga lagar införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. I det allmänna verksamheten tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

När det gäller inköp under dold identitet bedömer regeringen att det i livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter och lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bör införas en bestämmelse som ger kontrollmyndigheterna rätt att göra inköp av livsmedel, jordbruksprodukter, foder och animaliska biprodukter under dold identitet för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. En förutsättning för inköp under dold identitet bör vara att köpet är nödvändigt för kontrollen av att produkten uppfyller gällande krav. Verksamhetsutövaren bör underrättas om det inköp som har gjorts under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

När det gäller rapportering av överträdelser ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen, s.k. visselblåsning. Regeringen bedömer att det på de områden där kommuner utsetts som kontrollmyndigheter bör införas en bestämmelse i lag om att en kontrollmyndighet ska ha ändamålsenliga rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen kan kompletteras med verkställighetsföreskrifter i förordning. På de områden där endast statliga myndigheter har utsetts som kontrollmyndigheter bör skyldigheten för myndigheterna att ha sådana rapporteringssystem införas genom föreskrifter på förordningsnivå.

När det gäller repressalier för den som rapporterar gör regeringen bedömningen att kravet i den nya kontrollförordningen om lämpligt skydd för personer som rapporterar om överträdelser mot att drabbas av repressalier, diskriminering och andra former av missgynnande behandling är uppfyllt genom gällande rätt.

Vidare bedömer regeringen att när det gäller skydd för behandling av personuppgifter att EU:s dataskyddsförordning, lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och förordningen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning utgör en tillräcklig reglering av den personuppgiftsbehandling som kan komma att utföras i rapporteringssystemen. Det behöver således inte införas någon ytterligare reglering av denna behandling i de lagar som berörs i detta

lagstiftningsärende med anledning av kravet i den nya kontrollförordningen på skydd av personuppgifter för den person som rapporterar en överträdelse.

När det gäller sanktioner bedömer regeringen att överträdelser av den nya kontrollförordningen inte bör omfattas av straffbestämmelserna i zoonoslagen, livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, lagen om provtagning på djur, m.m. och djurskyddslagen. Det behövs inte någon översyn i övrigt av sanktionsbestämmelserna i de lagar som omfattas av detta lagstiftningsärende.

Ändringar i epizootilagen

Regeringen föreslår att uttrycket offentlig kontroll i epizootilagen ska betyda dels offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen, dels kontroll i övrigt av att epizootilagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda dels annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen, dels sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Ordet kontrollorgan ska i berörda bestämmelser i lagen ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen. Den nya kontrollförordningen ska tillämpas även när det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som skulle kunna anses falla utanför kontrollförordningens tillämpningsområde.

När det gäller utförande av annan offentlig verksamhet föreslår regeringen att den ska utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar.

Vidare bedömer regeringen att de behöriga myndigheterna kan överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Regeringen föreslår att det ska införas en bestämmelse som upplyser om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförordningen om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

När det gäller föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och om skyldighet att lämna information föreslår regeringen att den eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om

1. hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet
2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Vidare bedömer regeringen att det inte behövs något särskilt bemyndigande om uppgiftsskyldighet för djurhållare i epizootilagen.

När det gäller rätt till upplysningar och tillträde bedömer regeringen att den nuvarande bestämmelsen om rätt för bl.a. kontrollmyndigheter och EU:s institutioner att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar.

Regeringen föreslår att bestämmelserna om rätten till upplysningar och tillträde även ska gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Bestämmelserna ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Det ska förtydligas att de EU-institutioner som bestämmelserna gäller för är Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Deras rätt till upplysningar och tillträde ska gälla i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och för att kontrollera att EU-bestämmelserna om unionens medfinansiering av åtgärder inom lagens tillämpningsområde följs. Bestämmelsen om rätt till tillträde och upplysningar ska inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Regeringen föreslår även att den nuvarande bestämmelsen om skyldighet att tillhandahålla hjälp ska ersättas av en bestämmelse som upplyser om kontrollförordningens regler om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

Regeringen föreslår vidare att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratordiagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

Regeringen bedömer att beslut som har fattats av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta motiverar inte några ändringar i epizootilagen.

Vidare föreslår regeringen att den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut

som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

När det gäller förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras föreslår regeringen att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntlig uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Slutligen föreslår regeringen med anledning av förbudet mot dubbelprövning att det inte ska få dömas till ansvar för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Ändringar i zoonoslagen

Regeringen föreslår att uttrycket offentlig kontroll i zoonoslagen ska betyda dels offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen, dels kontroll i övrigt av att zoonoslagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda dels annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen, dels sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Ordet kontrollorgan ska i berörda bestämmelser i lagen ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen. Den nya kontrollförordningen ska tillämpas även när det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som skulle kunna anses falla utanför kontrollförordningens tillämpningsområde.

När det gäller annan offentlig verksamhet föreslår regeringen att den ska utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar.

De behöriga myndigheterna kan enligt regeringens bedömning överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Regeringen föreslår att det ska införas en bestämmelse som upplyser om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförordningen om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga

kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

När det gäller föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information föreslår regeringen att den eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om

1. hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet
2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket
3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Regeringen bedömer att det inte behövs något särskilt bemyndigande om uppgiftsskyldighet för djurhållare i zoonoslagen.

Den nuvarande bestämmelsen om rätt för bl.a. kontrollmyndigheter och EU:s institutioner att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar enligt regeringens bedömning.

Vidare föreslår regeringen att bestämmelserna om rätt till upplysningar och tillträde även ska gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen om officiella veterinärer. Bestämmelserna ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Det ska förtydligas att de EU-institutioner som bestämmelserna gäller för är Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Deras rätt till upplysningar och tillträde ska gälla i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och för att kontrollera att EU-bestämmelserna om unionens medfinansiering av åtgärder inom lagens tillämpningsområde följs. Bestämmelsen om rätt till tillträde och upplysningar ska inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Regeringen föreslår även att den nuvarande bestämmelsen om skyldighet att tillhandahålla hjälp ska ersättas av en bestämmelse som upplyser om kontrollförordningens regler om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

Regeringen föreslår även att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan

uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår även att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet bör enligt regeringens bedömning kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta motiverar inte några ändringar i zoonoslagen.

Vidare föreslår regeringen att den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

När det gäller förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras föreslår regeringen att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntligt uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Slutligen föreslår regeringen att det inte ska få dömas till ansvar för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet. Överträdelser av den nya kontrollförordningen ska inte omfattas av straffbestämmelserna i zoonoslagen.

Ändringar i livsmedelslagen

Regeringen föreslår att uttrycket offentlig kontroll i livsmedelslagen ska betyda dels offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen, dels kontroll i övrigt av att lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda dels offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen, dels sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Ordet kontrollorgan ska ersättas med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen. Den nya kontrollförordningen ska tillämpas även när det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

som skulle kunna anses falla utanför kontrollförordningens tillämpningsområde, med undantag för dricksvatten i stadiet före tappkranen, snus och tuggtobak.

Annan offentlig verksamhet ska enligt regeringens förslag utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar.

När det gäller överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bedömer regeringen att de behöriga myndigheterna kan överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Det finns för närvarande inte något behov av att kunna överlämna uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer när det gäller dricksvatten i stadiet före tappkranen och inte heller när det gäller snus och tuggtobak. Vidare föreslår regeringen att det ska införas en upplysning om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförordningen om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får överlämnas till ett organ eller till en fysisk person.

När det gäller frivillig överflyttning av annan offentlig verksamhet föreslår regeringen att det ska vara möjligt för Livsmedelsverket att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att ansvaret för annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning ska flyttas över från kommunen till verket. Ansvaret för sådan annan offentlig verksamhet ska också kunna lämnas tillbaka till kommunen. Det ska även vara möjligt för Livsmedelsverket att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att ansvaret för annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning ska flyttas över från verket till en kommun.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utöva annan offentlig verksamhet ska Livsmedelsverket enligt regeringens förslag få förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Vidare ska regeringen, på ansökan av Livsmedelsverket, få fatta beslut om att flytta över inte bara ansvaret för offentlig kontroll av en viss anläggning utan även ansvaret för annan offentlig verksamhet när det gäller den anläggningen, om kommunen grovt eller under längre tid har åsidosatt sin skyldighet att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i fråga om den anläggningen. Rätten för regeringen att besluta om att lämna tillbaka ansvaret för den offentliga kontrollen ska även omfatta annan offentlig verksamhet som berörs.

När det gäller föreskrifter om annan offentlig verksamhet och om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information föreslår regeringen att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig

verksamhet ska bedrivas. Det ska även införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Vidare ska enligt regeringens förslag bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för livsmedelsföretagare att utöva egenkontroll även gälla andra verksamhetsutövare.

Enligt regeringens förslag ska det även införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för livsmedelsföretagare och andra verksamhetsutövare att lämna uppgifter om sina anläggningar eller verksamheten i övrigt till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om registrering av anläggningar ska upphävas.

När det gäller rätt till upplysningar och tillträde bedömer regeringen att den nuvarande bestämmelsen om rätt för kontrollmyndigheter, kontrollorgan och EU:s institutioner att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar. Regeringen föreslår att rätten till upplysningar och tillträde även ska gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen om officiella veterinärer. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Det ska även förtydligas att Europeiska kommissionen är den EU-institution som tillträdesrätten gäller för.

Vidare föreslås att det ska tydliggöras att bestämmelsen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av den nya kontrollförfordningen. Denna skyldighet ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

När det gäller avgifter bedömer regeringen att det inte längre bör tas ut en årlig avgift för den ordinarie livsmedelskontrollen. En avgift bör i stället debiteras den enskilde efter utförd kontroll. Sådan efterhandsdebitering bör vara obligatorisk för alla kontrollmyndigheter. En ordning med efterhandsdebitering bör börja tillämpas tidigast den 1 januari 2022. Prövningsavgift, registreringsavgift och andra avgifter för verksamhet som utgör annan offentlig verksamhet bör fastställas utifrån myndighetens faktiska kostnader.

Regeringen föreslår vidare att rätten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll ska kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet.

När det gäller tystnadsplikt föreslår regeringen att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått

kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår även att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

När det gäller inköp under dold identitet föreslår regeringen att en kontrollmyndighet ska ha rätt att köpa in livsmedel under dold identitet om det är nödvändigt för att kontrollera att livsmedlet uppfyller gällande krav. Verksamhetsutövaren ska underrättas om det inköp som har gjorts under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

Regeringen föreslår även att kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamåls-enligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförfordningen.

Vidare föreslår regeringen att beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Bestämmelserna i lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

När det gäller förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras föreslår regeringen att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntligt uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Slutligen föreslår regeringen att överträdelser av den nya kontrollförfordningen inte ska omfattas av straffbestämmelserna i livsmedelslagen.

Ändringar i lagen om foder och animaliska biprodukter

Regeringen föreslår att uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter i lagen om foder och animaliska biprodukter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförfordningen. Ordet kontrollorgan ska i berörda bestämmelser i lagen ersättas

med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Annan offentlig verksamhet ska enligt regeringens förslag utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar. Det nuvarande bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter om att kontrolluppgifter får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet ska upphävas.

Enligt regeringens bedömning kan de behöriga myndigheterna överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförfordningen. Regeringen föreslår att det ska införas en upplysning om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförfordningen om överlämnande av uppgifter till ett organ eller till en fysisk person.

När det gäller frivillig överflyttning av annan offentlig verksamhet föreslår regeringen att det ska vara möjligt för Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att ansvaret för annan offentlig verksamhet i fråga om en viss verksamhet ska flyttas över från kommunen till verket eller myndigheten. Det ska även vara möjligt för Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att ansvaret för annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning ska flyttas över från verket eller myndigheten till kommunen.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra annan offentlig verksamhet ska enligt regeringens förslag Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt få förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Vidare ska regeringen, på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet, få fatta beslut om att flytta över inte bara ansvaret för offentlig kontroll av en viss verksamhet utan även ansvaret för annan offentlig verksamhet när det gäller den verksamheten, om kommunen grovt eller under längre tid har åsidosatt sin skyldighet att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i fråga om den verksamheten. Rätten för regeringen att besluta om att lämna tillbaka ansvaret för den offentliga kontrollen till kommunen ska även omfatta annan berörd offentlig verksamhet.

Regeringen föreslår vidare att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Det ska även införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter

eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Regeringen föreslår även att det ska införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för foderföretagare och den som befattar sig med animaliska biprodukter eller produkter som framställts av sådana produkter att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att utöva egenkontroll ska enligt regeringens förslag utvidgas till att gälla var och en som befattar sig med animaliska biprodukter och produkter som framställts av sådana produkter.

När det gäller rätt till upplysningar och tillträde bedömer regeringen att den nuvarande bestämmelsen om rätt för kontrollmyndigheter, kontrollorgan, Europeiska kommissionen samt de inspektörer och experter som utsetts av kommissionen att få upplysningar, ta del av handlingar och att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar. Regeringen föreslår att rätten till upplysningar och tillträde även ska gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Enligt regeringens förslag ska det införas en upplysning om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförordningen om att den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet är skyldig att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

När det gäller avgifter avser regeringen att se över systemet med en årlig avgift för kontrollen av regelverket om foder och animaliska biprodukter. Enligt regeringens mening finns det skäl att överväga om systemet med årlig avgift för kontroller av regelverket om foder och animaliska biprodukter också bör ersättas av efterhandsdebitering av avgift. Regeringen avser att se över denna fråga i ett annat sammanhang. Vidare föreslår regeringen att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet.

När det gäller tystnadsplikt föreslår regeringen att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

Regeringen föreslår att en kontrollmyndighet ska ha rätt att köpa in produkter under dold identitet om det är nödvändigt för att kontrollera att produkten uppfyller gällande krav. Verksamhetsutövaren ska underrättas om det inköp som har gjorts under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

Regeringen föreslår även att kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamåls-enligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförfordningen.

När det gäller överklagande av beslut som fattas av organ eller fysiska personer föreslår regeringen att beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Bestämmelserna i lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Vidare föreslår regeringen att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntligt uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Slutligen föreslår regeringen att överträdelser av den nya kontrollförfordningen inte ska omfattas av straffbestämmelserna i lagen om foder och animaliska biprodukter.

Ändringar i lagen om provtagning på djur, m.m.

Regeringen föreslår att uttrycket offentlig kontroll i lagen om provtagning på djur, m.m. (provtagningslagen) ska betyda dels offentlig kontroll enligt den nya kontrollförfordningen, dels kontroll i övrigt av att lagen om provtagning på djur, m.m. och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda dels annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförfordningen, dels sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Ordet kontrollorgan ska i berörda bestämmelser i lagen ersättas med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Uttrycket organ med

delegerade uppgifter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförfordningen. Den nya kontrollförfordningen ska tillämpas även när det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som skulle kunna anses falla utanför kontrollförfordningens tillämpningsområde.

Regeringen föreslår att annan offentlig verksamhet ska utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar. Regeringens bemyndigande att meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll ska utökas till att avse även överlämnande av annan offentlig verksamhet.

När det gäller överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bedömer regeringen att de behöriga myndigheterna kan överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförfordningen. Regeringen föreslår att det ska införas en bestämmelse som upplyser om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförfordningen om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska enligt regeringens förslag ges rätt att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas och om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Enligt regeringens bedömning behövs det inte något ytterligare bemyndigande om uppgiftsskyldighet för djurhållare i provtagningslagen.

När det gäller rätt till upplysningar och tillträde bedömer regeringen att den nuvarande bestämmelsen om rätt för bl.a. kontrollmyndigheter och EU:s institutioner att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller där djurprodukter, foder eller material i övrigt förvaras eller annars hanteras och där göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar. Regeringen föreslår att bestämmelserna om rätt till upplysningar och tillträde även ska gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen om officiella veterinärer. Bestämmelserna ska även gälla under utförande av annan offentlig verksamhet. Det ska förtydligas att de EU-institutioner som bestämmelserna gäller för är Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Deras rätt till upplysningar och tillträde ska gälla i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och EU-bestämmelserna om unionens medfinansiering av åtgärder inom lagens tillämpningsområde. Bestämmelsen om rätt till tillträde och upplysningar ska inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för

bedrägeribekämpning. Den särskilda bestämmelsen om rätt till tillträde för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska unionen ska tas bort.

Regeringen föreslår vidare att den nuvarande bestämmelsen om skyldighet att tillhandahålla hjälp ska ersättas med en upplysning om att det i kontrollförordningen finns bestämmelser om att den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet är skyldig att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

När det gäller föreskrifter om avgift föreslår regeringen att den eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ges rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgifter för annan offentlig verksamhet. Bemyndigandet ska även innefatta en rätt att meddela föreskrifter om kommuners skyldighet att ta ut sådana avgifter.

Regeringen föreslår när det gäller tystnadsplikt att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår även att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

Kontrollmyndigheterna ska enligt regeringens förslag ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

När det gäller överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer föreslår regeringen att beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Bestämmelserna i lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

När det gäller förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras föreslår regeringen att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntligt uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller

annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Slutligen ska det enligt regeringens förslag inte få dömas till ansvar för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet. Överträdelser av den nya kontrollförordningen ska inte omfattas av straffbestämmelserna i provtagningslagen.

Ändringar i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

Regeringen föreslår att uttrycket offentlig kontroll i lagen om kontroll av husdjur, m.m. ska betyda dels offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen och förordningen om djuravel, dels kontroll i övrigt av att lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda dels annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och förordningen om djuravel, dels sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Ordet kontrollorgan ska i berörda bestämmelser i lagen ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen. Det ska införas ett bemyndigande för regeringen att föreskriva att den nya kontrollförordningen ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som avser bestämmelser om djurhälsa och som faller utanför kontrollförordningens tillämpningsområde.

Annan offentlig verksamhet ska enligt regeringens förslag utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar.

När det gäller överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bedömer regeringen att de behöriga myndigheterna kan överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. De särskilda bestämmelserna om delegation i lagen om kontroll av husdjur, m.m. kan tillämpas utöver vad som följer av kontrollförordningen. Regeringen föreslår vidare att det ska införas en upplysning om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförordningen om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Regeringen föreslår även att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om

1. hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket
3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Regeringen bedömer att det inte behövs något särskilt bemyndigande om uppgiftsskyldighet för djurhållare i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

När det gäller rätt till upplysningar och tillträde bedömer regeringen att den nuvarande bestämmelsen om rätt för bl.a. kontrollmyndigheter och EU:s institutioner att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen för att där göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar. Vidare föreslår regeringen att bestämmelserna om rätt till upplysningar och tillträde även ska gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen om officiella veterinärer. Bestämmelserna ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Det förtydligas även att Europeiska kommissionen är den EU-institution som bestämmelserna gäller för.

Enligt regeringens förslag ska det ska tydliggöras att bestämmelsen i lagen om kontroll av husdjur, m.m. om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen och artikel 46.2 i förordningen om djuravel. Skyldigheten att lämna hjälp ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

När det gäller föreskrifter om avgifter föreslår regeringen att bemyndigandet att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgifter för offentlig kontroll ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgifter för annan offentlig verksamhet.

Regeringen föreslår även att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laborietester eller laboratiediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår även att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

När det gäller överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer föreslår regeringen att beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats

vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Bestämmelserna i lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Vidare föreslås att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntligt uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Slutligen föreslår regeringen med anledning av förbudet mot dubbelprovning att det inte ska få dömas till ansvar för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Regeringen föreslår att hänvisningen i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel till den tidigare kontrollförordningen ska ersättas med en hänvisning till den nya kontrollförordningen och tillhörande genomförandeakter och delegerade akter. Uttrycket kontroll ska ersättas med uttrycket offentlig kontroll. Uttrycket offentlig kontroll ska i lagen betyda dels offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen, dels kontroll i övrigt av att lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda dels annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen, dels sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Ordet kontrollorgan ska i berörda bestämmelser i lagen ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen.

Vidare föreslår regeringen att annan offentlig verksamhet ska utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar.

När det gäller överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bedömer regeringen att de behöriga myndigheterna kan överlämna uppgifter som ingår i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. När det gäller vinsektorn finns det för närvarande inte något behov av att kunna överlämna uppgifter i

offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer. Regeringen föreslår vidare att den nuvarande bestämmelsen som ger regeringen eller Livsmedelsverket rätt att delegera kontrolluppgifter till kontrollorgan ska ersättas av en upplysning om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförordningen om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får överlämnas till ett organ eller till en fysisk person.

Regeringen föreslår även att om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra annan offentlig verksamhet ska Livsmedelsverket få förelägga kommunen att avhjälpa bristen.

När det gäller föreskrifter om annan offentlig verksamhet och om skyldighet för organ och fysiska personer att lämna information föreslår regeringen att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Det ska även införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Det föreslås även att ett bemyndigande ska införas för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för den som använder sig av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel att lämna uppgifter om verksamheten till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

När det gäller rätt till upplysningar och tillträde bedömer regeringen att den nuvarande bestämmelsen om rätt för kontrollmyndigheter, kontrollorgan, Europeiska kommissionen samt inspektörer och experter som utsetts av kommissionen att få upplysningar, ta del av handlingar och att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar. Regeringen föreslår att bestämmelsen om rätt till upplysningar och tillträde även ska gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Vidare föreslår regeringen att det ska tydliggöras att bestämmelsen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av den nya kontrollförordningen. Denna skyldighet ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Regeringen föreslår även att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet.

När det gäller tystnadsplikt ska det enligt regeringens förslag införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

En kontrollmyndighet ska enligt regeringens förslag ha rätt att köpa in jordbruksprodukter och livsmedel under dold identitet om det är nödvändigt för att kontrollera att dessa uppfyller gällande krav. Verksamhetsutövaren ska underrättas om det inköp som har gjorts under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

Regeringen föreslår att kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförfordningen.

När det gäller överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer föreslår regeringen att beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Bestämmelserna i lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

När det gäller förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras föreslår regeringen att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntligt uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Ändringar i lagen om kontroll av ekologisk produktion

Regeringen föreslår att hänvisningen i lagen om kontroll av ekologisk produktion till den tidigare kontrollförfordningen och tillhörande tillämpningsförfordningar ska ersättas med en hänvisning till den nya kontrollförfordningen och tillhörande genomförandeakter och delegerade

akter. Uttrycket kontroll ska ersättas med uttrycket offentlig kontroll. Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska i lagen ha samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Vidare bedömer regeringen att ordet kontrollorgan bör användas även fortsättningsvis. I nu gällande förordning (EG) nr 834/2007 och i förordning (EU) 2018/848, som ska ersätta den förstnämnda EU-förordningen, används uttrycket kontrollorgan. Bedömningen är därför att ordet kontrollorgan även fortsättningsvis bör användas i lagen om kontroll av ekologisk produktion.

Vidare föreslår regeringen att annan offentlig verksamhet ska utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar.

När det gäller överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bedömer regeringen att bestämmelsen om att Livsmedelsverket och Jordbruksverket, inom sina respektive ansvarsområden, får överlämna uppgiften att utöva offentlig kontroll till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person bör finnas kvar. När det gäller åtgärder då regelverket inte följs eller vid sådan misstanke bör ett överlämnande av kontrolluppgifter begränsas på samma sätt som i dag. Vidare föreslår regeringen att Livsmedelsverket och Jordbruksverket, under samma förutsättningar som gäller för att överlämna uppgiften att utöva offentlig kontroll, även ska få överlämna uppgiften att utföra annan offentlig verksamhet till ett kontrollorgan.

Livsmedelsverket ska enligt regeringens förslag få förelägga en kommun som inte fullgör sitt uppdrag att utöva annan offentlig verksamhet att avhjälpa bristen.

När det gäller föreskrifter om annan offentlig verksamhet och om skyldighet för kontrollorgan att lämna in handlingar föreslår regeringen att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Det ska även införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att lämna in handlingar till den delegerande myndigheten.

Vidare föreslår regeringen att det ska införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ekologiska aktörer att lämna uppgifter om verksamheten till en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan.

Regeringen bedömer när det gäller rätt till upplysningar och tillträde att den nuvarande bestämmelsen om rätt för Europeiska kommissionen och kontrollorgan att få upplysningar och ta del av handlingar samt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som kontrollen avser och där göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar. Regeringen föreslår att rätten till upplysningar och tillträde även ska gälla för kontrollmyndigheter samt för de inspektörer och experter som utsetts

av kommissionen. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Det ska enligt regeringens förslag införas en bestämmelse som upplyser om kontrollförordningens regler om att den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet är skyldig att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

När det gäller föreskrifter om avgifter föreslår regeringen att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för kontroll ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för kontrollorgan att ta ut en avgift inte bara för offentlig kontroll utan även för annan offentlig verksamhet. Bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för kontroll ska kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att ta ut avgifter även för annan offentlig verksamhet.

Regeringen föreslår även att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

Vidare föreslår regeringen att kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Regeringen föreslår också att bestämmelsen i förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut ska gälla för beslut som fattas av ett kontrollorgan.

Slutligen föreslår regeringen med anledning av förbudet mot dubbelprövning att det inte ska få beslutas om sanktionsavgift för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Ändringar i djurskyddslagen

Regeringen föreslår att uttrycket offentlig kontroll i djurskyddslagen ska betyda dels offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen, dels kontroll i övrigt av att djurskyddslagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda dels annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen, dels sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller

föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Ordet kontrollorgan ska i berörda bestämmelser i lagen ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska ha samma betydelse som i den nya kontrollförordningen.

Regeringen föreslår även att annan offentlig verksamhet ska utföras av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i lagen och i föreskrifter som regeringen meddelar.

När det gäller överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bedömer regeringen att de behöriga myndigheterna kan överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Det finns för närvarande inte något behov av att kunna överlämna uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i fråga om djurhållning som inte omfattas av kontrollförordningens tillämpningsområde. Vidare föreslår regeringen att det ska införas en bestämmelse som upplyser om att det finns bestämmelser i den nya kontrollförordningen om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Regeringen föreslår även att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om

1. hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet
2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till den samordnande kontrollmyndigheten
3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och lämna in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

När det gäller föreskrifter om uppgiftsskyldighet föreslår regeringen att ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för djurhållare att lämna uppgifter om sin djurhållning till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska införas. Djur som används inom Försvarsmakten ska undantas från bestämmelsens tillämpningsområde.

Vidare föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka bestämmelser i den nya kontrollförordningen som ska tillämpas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om andra djurhållare än sådana som håller animalieproducerande djur och sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet.

När det gäller återkallelse av kompetensbevis ska det enligt regeringens förslag införas nya bestämmelser om att en kontrollmyndighet vid överträdelser av djurskyddslagstiftningen tillfälligt eller permanent får återkalla kompetensbevis som utfärdats enligt artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 och kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005.

Regeringen bedömer att bestämmelserna om rätt för bl.a. kontrollmyndigheter och Europeiska kommissionen att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden och lokaler bör finnas kvar. Regeringen föreslår vidare att bestämmelserna om rätt till upplysningar och tillträde även ska gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen om officiella veterinärer. Bestämmelserna ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Regeringen föreslår även att det ska tydliggöras att bestämmelsen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Denna skyldighet ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

När det gäller föreskrifter om avgifter föreslår regeringen att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgifter för offentlig kontroll ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet. Djur som används inom Försvarsmakten ska inte längre undantas från delar av bemyndigandet. Vidare bedömer regeringen att den bör meddela föreskrifter om när avgift ska betalas för annan offentlig verksamhet som avser djur som används inom Försvarsmakten.

Vidare föreslår regeringen att det ska införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratordiagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Regeringen föreslår att det ska införas en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen tillämpas i det allmännas verksamhet.

Regeringen bedömer att beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta motiverar inte några ändringar i djurskyddslagen. Regeringen föreslår vidare att den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Lagen om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som

har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

När det gäller förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras föreslår regeringen att bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, muntligt uppgiftslämnande, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Slutligen föreslår regeringen att överträdelser av den nya kontrollförfordningen inte ska omfattas av straffbestämmelserna i djurskyddslagen.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att bestämmelsen i djurskyddslagen om att en kontrollmyndighet får återkalla kompetensbevis för skötare ska träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

De lagändringar som föreslås i övrigt ska träda i kraft den 1 april 2021.

Regeringen föreslår i propositionen en ny bestämmelse i djurskyddslagen om möjlighet för en kontrollmyndighet att återkalla kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005. Bestämmelsen syftar till att delvis ersätta artikel 26 i förordning (EG) nr 1/2005. Av artikel 154 i den nya kontrollförfordningen framgår att artikel 26 i förordning (EG) nr 1/2005 ska utgå. Artikel 26 ska dock fortsätta att tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i den nya kontrollförfordningen t.o.m. den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som kommissionen får fastställa i en delegerad akt. Den nya bestämmelsen i djurskyddslagen bör, för att undvika en otillåten dubbelreglering i förhållande till den direkt tillämpliga EU-förordningen, träda i kraft först när artikel 26 i förordning (EG) nr 1/2005 inte längre ska tillämpas. Regeringen föreslår därför att bestämmelsen i 8 kap. 9 b § ska träda i kraft den dag som regeringen bestämmer. Datumet för ikraftträdande kan då anpassas till ett eventuellt beslut från kommissionen om att artikel 26 ska sluta att tillämpas tidigare än den 14 december 2022.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen nu antar regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som framförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Förutsättningar för och organisation av den offentliga kontrollen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder för en kompetent och likvärdig offentlig kontroll, delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen, inköp under dold identitet, skydd av näringsidkare och kontrollpersonal, avgifter för offentlig livsmedelskontroll och undantag för Försvarsmakten i den offentliga kontrollen.

Jämför reservation 1 (M, KD), 2 (SD), 3 (SD), 4 (M), 5 (SD) och 6 (SD).

Motionerna

En kompetent och likvärdig offentlig kontroll

Enligt kommittémotion 2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1 ska regeringen vidta åtgärder för att säkerställa att den offentliga kontrollen håller en hög och likvärdig nivå i hela landet. En förutsättning för att den offentliga kontrollen ska fungera väl är att kontrollanterna har den kompetens som krävs och att kontrollen uppfattas som förutsägbart och likvärdigt i hela landet. Livsmedelsverket har dock uppmärksammat att det finns brister i likvärdigheten i den offentliga kontrollen vilket minskar dess effektivitet och legitimitet. Det är därför viktigt att regeringen vidtar åtgärder.

I kommittémotion 2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 3 anförs att det i berörd svensk lagstiftning ska arbetas in ett krav om att den person som utför tillsynsuppdrag gentemot näringsutövare ska ha förståelse för den aktuella verksamheten, exempelvis genom egen praktisk erfarenhet av motsvarande verksamhet. I dag saknas det krav på att personer som utövar tillsyn över en verksamhet ska ha nödvändig förståelse för den verksamhetens förutsättningar, och ett krav på att man exempelvis ska ha erfarenhet i form av praktik eller eget arbete i näringen eller liknande anläggning bör införas.

Delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen

I kommittémotion 2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 2 anförs att offentlig tillsyn endast ska utföras av myndighetspersoner. När det gäller organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att utföra offentlig kontroll finns det en risk att sådana organ eller personer drivs av en annan agenda, t.ex. idealistisk eller kommersiell, än myndighetens. Offentlig tillsyn till skydd för människors eller djurs hälsa och välbefinnande eller för kunders vägledning bör endast utföras av objektiva myndighetspersoner utan egenintressen.

Inköp under dold identitet

Enligt kommittémotion 2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 2 ska inköp under dold identitet av kontrollmyndigheter för att kontrollera regelefterlevnaden endast användas i undantagsfall. Med stöd av bestämmelser i kontrollförordningen föreslår regeringen i propositionen att det ska införas en bestämmelse som ger kontrollmyndigheterna rätt att göra inköp av livsmedel, jordbruksprodukter, foder och animaliska biprodukter under dold identitet för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. Myndighetsutövningen i Sverige ska bedrivas i öppna former som är iakttagbara för medborgarna. Köp under dold identitet ska bara få användas i undantagsfall när andra alternativ är uttömda. I regel ska kontrollmyndigheterna använda sig av de möjligheter som redan står till deras förfogande i tillsynsarbetet, inklusive beställningar och inköp av produkter och varor i myndighetens namn.

Skydd av näringsidkare och kontrollpersonal

Yrkande 1 i kommittémotion 2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) handlar om identifiering i samband med besök på näringsidkares anläggningar. Under den senaste tiden har det alltmer framkommit i medierna att djurhållare och andra näringsidkare som arbetar med djurhållning och animalisk produktion har fått besök av organiserade djurrättsaktivister. Det behöver därför arbetas in skrivningar i svensk lagstiftning som syftar till att förhindra eller skydda näringsidkare mot sådana oönskade besök, t.ex. identifierings-tvång vid kontrollbesök. Skulle det finnas liknande problemställningar kopplade till propositionens förslag om inköp under dold identitet ska näringsidkarens säkerhet beaktas även i dessa sammanhang.

Enligt yrkande 6 behövs ett förtydligande vad gäller personskyddet och anonymiteten för de personer som rapporterar in utförda kontroller – detta för att de som utfört kontroller inte ska riskera repressalier eller hot eller bli föremål för annan brottslighet. Det är viktigt både ur kontrollanternas egna perspektiv och för att säkerställa att oegentligheter blir inrapporterade på ett tillfredsställande sätt. Det är samtidigt ur ett rättssäkerhetsperspektiv nödvändigt att den kontrollerande personen i efterhand kan identifieras, i händelse att han eller hon beter sig på ett inkorrekt sätt under eller i samband med inspektionen.

Avgifter för offentlig livsmedelskontroll

Enligt kommittémotion 2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 4 behövs ett skydd mot skenande kostnader för enskilda näringsidkare i form av ett årligt kostnadstak kopplat till extra tillsyn och den årliga grundavgiften behöver bibehållas för att ge kommunerna en större förutsägbarhet när det gäller deras årliga intäkter och utgifter. Modellen skulle kunna hämta inspiration från sjukvårdens system med högkostnadsskydd. I och med propositionens förslag att avgifterna för den offentliga tillsynen ska

tas ut för faktiskt utförda kontroller i stället för som i dag med årliga avgifter finns det en risk att avgifterna skenar iväg för den enskilda näringsidkaren. Kommunerna har samtidigt ett visst behov av förutsägbarhet när det gäller inkommande avgifter och egna kostnader i relation till tillsyn och kontroller.

Undantag för Försvarsmakten i den offentliga kontrollen

I kommittémotion 2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 5 anfördes att det behövs undantagsregler för kontroll av sådan verksamhet som direkt eller indirekt berör Sveriges försvarsmakt och dess kringverksamheter. Med tanke på hur vissa aktörer arbetar med målmedveten infiltration av svenska myndigheter, inte minst genom olika bolag, finns det anledning att vara extra försiktig när det gäller just Försvarsmakten och dess kringverksamheter.

Kompletterande uppgifter

En kompetent och likvärdig offentlig kontroll

Av den nya kontrollförordningen framgår att medlemsstaterna för vart och ett av de områden som omfattas av förordningen ska utse en eller flera behöriga myndigheter som ska organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Om flera behöriga myndigheter utses ska medlemsstaterna införa förfaranden för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv samordning mellan dessa samt en enhetlig och effektiv offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inom hela sitt territorium. Det finns även krav på att de behöriga myndigheterna bl.a. ska ha infört rutiner eller förfaranden för att säkerställa att den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet är effektiva och ändamålsenliga.

I Sverige är livsmedelskontrollen organiserad så att Livsmedelsverket bl.a. ansvarar för att samordna övriga livsmedelskontrollmyndigheter och ge råd, stöd och vägledning till dessa. Livsmedelsverket har även rätt att, efter bemyndigande från regeringen, meddela föreskrifter om offentlig kontroll.

Livsmedelsverket har fått ett antal uppdrag av regeringen att likrikta och utveckla livsmedelskontrollen. I regleringsbrevet för 2017 fick myndigheten i uppdrag att under 2017–2019 utveckla stödet till den offentliga livsmedelskontrollen genom kompetenshöjande åtgärder. Inom uppdraget har flera olika utbildningar och andra insatser för att öka kompetensen och förbättra kontrollmetodiken i den offentliga livsmedelskontrollen genomförts. Under 2018 påbörjades bl.a. ett arbete med att utveckla en god kontrollsed för livsmedelskontrollen, ett arbete som förväntas öka likvärdigheten inom livsmedelskontrollen och leda till förbättrade kontakter med företagen. I Livsmedelsverkets årsredovisning för 2019 redogörs för projektet God kontrollsed som startades genom en insamling av goda exempel i kontrollen och genom dialog med bransch och företag. Därefter har två fokusområden

valts ut: Etik i yrkesrollen och Kontrollprocessen, där Livsmedelsverket har tagit fram olika sorters stöd.

Av del 2 i regeringens handlingsplan för livsmedelsstrategin framgår att det under 2020 skulle bedrivas ett arbete för likvärdig kontroll och god kontrollsed för att skapa goda och stabila förutsättningar för företagen. Inom ramen för livsmedelsstrategin gav regeringen i december 2019 Livsmedelsverket i uppdrag att vidta ett antal åtgärder under 2020–2025 för att uppnå livsmedelsstrategins övergripande mål om en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig. Uppdraget syftar till att både utveckla pågående insatser och inleda nya inom främst de strategiska områdena Regler och villkor samt Konsument och marknad. En av åtgärderna i Livsmedelsverkets uppdrag handlar om att vidareutveckla det arbete som pågår inom livsmedelskontrollen för att öka likvärdigheten, utveckla bemötandefrågor och på andra sätt underlätta för företagen. I arbetet ska ingå bl.a. kompetenshöjande insatser, arbete för att etablera en god kontrollsed, målgruppsanpassning av information till företag och, där det bedöms möjligt, nationella anpassningar av livsmedelslagstiftningen med fokus på små företag.

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) anförde regeringen att samverkan mellan de kommunala kontrollmyndigheterna kan leda till en ökad likvärdighet i kontrollen. Regeringen såg positivt på de initiativ som vissa kommuner tagit för att etablera samverkan med andra kommuner, vilket stärkt många kontrollmyndigheters förmåga. Regeringen avsåg att följa utvecklingen av den kommunala samverkan och utvärdera lägesbilden under den kommande tvåårsperioden.

Livsmedelsverket fick i regleringsbrevet för 2020 i uppdrag att utarbeta ett förslag till hur kommunala kontrollmyndigheters förmåga att utföra livsmedelskontroll kan följas upp. Uppdraget skulle bidra till regeringens mål om en mer likvärdig och effektiv livsmedelskontroll och skulle redovisas till Regeringskansliet senast den 31 december 2020. Regeringen gav samtidigt länsstyrelserna i uppdrag i deras regleringsbrev för 2020 att redovisa den aktuella lägesbilden av kommunal samverkan inom länen samt bedöma förutsättningarna för en ökad kommunal samverkan där det finns sådana behov.

När det gäller djurskyddskontrollen är Jordbruksverket central förvaltningsmyndighet på djurskyddsområdet. Jordbruksverket ansvarar bl.a. för att samordna övriga kontrollmyndigheter och ge stöd, råd och vägledning till dem. Jordbruksverket har även rätt att, med stöd av ett bemyndigande från regeringen, meddela föreskrifter om den offentlig kontrollen.

Jordbruksverket har fått ett antal uppdrag av regeringen att likrikta och utveckla djurskyddskontrollen. Jordbruksverket har t.ex. inom ramen för livsmedelsstrategin haft i uppdrag att öka kvaliteten, likvärdigheten och effektiviteten i djurskyddskontrollen. Uppdraget pågick under 2017–2019 och slutredovisades till Näringsdepartementet i februari 2020. Myndigheten arbetade bl.a. med mobil djurskyddskontroll där digitala verktyg utvecklades

för att registrera kontrollresultat i fält. De har även tagit fram en kontrollutbildning för djurskydd och samsyn som är en webbaserad utbildning i att utföra djurskyddskontroll.

Regeringen anför i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 23) att uppdragen att utveckla livsmedels- och djurskyddskontrollerna är långsiktiga och kommer att fortsätta vidare och att de är viktiga för att skapa goda företagsvillkor för hela livsmedelskedjan. Vidare konstaterar regeringen att lönsamheten i livsmedelskedjan under en längre period visar en nedåtgående trend, framför allt i primärproduktionen och inom livsmedelsindustrin. Ett fortsatt arbete med sänkta kostnader, förenklingsinsatser, såsom utveckling av t.ex. en likvärdig livsmedelskontroll och utvecklad samverkan och samråd i beslutsprocessen, är viktigt. Att förenkla processer för efterlevnad av regler bidrar till att sektorn kan utvecklas och företagets konkurrenskraft stärkas.

När det gäller livsmedelskontrollen konstaterar regeringen att kontrollen fortsätter att utvecklas i en positiv riktning. Samtidigt finns kvarvarande brister i en mindre andel av kontrollmyndigheterna. Regeringen anför att den även i fortsättningen kommer att verka för att berörda myndigheter beaktar stärkt konkurrenskraft för företagen i sitt arbete med att utforma och tillämpa regler och villkor. Det är prioriterat för regeringen att företagen har rimliga möjligheter att uppfylla de krav som ställs och att processerna för tillståndsgivning är snabba och effektiva. Regeringen föreslår därför i budgetpropositionen för 2021 (utg.omr. 23) att 19 miljoner kronor per år 2021–2023 ska läggas på ytterligare förenklingsinsatser inom området, bl.a. på åtgärder som skapar en likvärdig livsmedelskontroll.

När det gäller djurskyddskontroller bedömer regeringen att den positiva utvecklingen i antalet djurskyddskontroller som länsstyrelserna har genomfört och hur många i förväg planerade och riskbaserade kontroller som har genomförts i förhållande till antalet anmälningskontroller framför allt beror på länsstyrelsernas systematiska arbete för att leva upp till de gemensamt satta målen för djurskyddskontrollen. Myndigheterna har gemensamt uppsatta mål som ett instrument för att styra och följa upp kontrollen. Regeringen bedömer att djurskyddskontrollen, trots stora skillnader i måluppfyllelsen mellan olika länsstyrelser, bidrar till efterlevnaden av Sveriges högt ställda djurskyddskrav.

När det gäller kompetenskrav på kontrollanter framgår det av den nya kontrollförfordningen att de behöriga myndigheterna ska ha tillgång till väl kvalificerad och erfaren personal. Förfordningen innehåller krav på utbildning av den personal som ska genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Den anger att personalen ska ha ändamålsenlig utbildning för sitt kompetensområde så att den på ett kompetent sätt kan utföra sina uppgifter. I bilaga II till förfordningen anges några specifika områden som personalen ska få utbildning i, bl.a. kontrollförfaranden, de bestämmelser som omfattas av förfordningen samt system för officiellt intygande.

I förarbetena till den nya djurskyddslagen (prop. 2017/18:147 s. 195) anförde regeringen att det inte är lämpligt att i föreskrifter ställa upp tvingande

krav på vissa kvalifikationer för djurskyddskontrollanter. Regeringen framhöll att den typen av reglering inte finns för myndighetsanställda som utför tillsyn eller kontroll på andra områden. Vidare anfördes att det i Sverige tvärtom är relativt ovanligt med sådan behörighetsreglering, och regleringen förbehålls sektorer där särskilt höga kompetenskrav behöver ställas, t.ex. yrken inom hälso- och sjukvården. Regeringen anförde vidare att det hos Jordbruksverket och övriga kontrollmyndigheter bedrivs ett kontinuerligt arbete för att på andra sätt säkerställa att kontrollpersonalen har lämplig kompetens. Regeringen bedömde därför att det inte borde införas något bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om kontrollpersonalens kompetens.

Miljö- och jordbruksutskottet har behandlat frågor om behörighetskrav för djurskyddskontrollanter tidigare, senast i betänkande 2018/19:MJU11 Djurskydd. Utskottet anförde då följande:

Utskottet anser att det är av grundläggande betydelse att djurskyddskontrollen är både rättssäker och effektiv. När det gäller frågan om att djurskyddskontrollanterna ska ha yrkeserfarenhet av djurhållning konstaterar utskottet att uppdraget som djurskyddskontrollant även kräver andra färdigheter än kunskap om djur, bl.a. sådan kunskap om författningarna som styr myndighetens agerande mot enskilda. Denna kunskap är nödvändig för att upprätthålla rättssäkerheten. Utskottet konstaterar också att det redan i dag finns ett krav om att kontrollmyndigheten ska ha tillgång till djurskyddsutbildad personal för att verksamheten ska kunna skötas tillfredsställande. Behörighetsreglering finns bara inom vissa områden där särskilt höga krav måste ställas, såsom yrken inom hälso- och sjukvården. Sammantaget finner utskottet inte skäl att förorda en behörighetsreglering för djurskyddskontrollanter.

Delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen

I den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om delegering av den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet i artiklarna 28–33. Enligt artikel 28 får de behöriga myndigheterna delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen till ett eller flera organ med delegerade uppgifter eller till en eller flera fysiska personer. I artiklarna 29 och 30 anges villkor för delegering i den offentliga kontrollen. I artikel 29.b anges de krav som organet med delegerade uppgifter ska uppfylla, bl.a. att vara opartiskt och fritt från intressekonflikter. Enligt artikel 31 får de behöriga myndigheterna även delegera vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet under vissa förutsättningar som anges i förordningen. De behöriga myndigheterna får inte delegera beslut om åtgärder vid bristande efterlevnad till ett organ med delegerade uppgifter eller till en fysisk person. I artikel 32 regleras skyldigheter för organ och fysiska personer som fått uppgifter delegerade till sig och i artikel 33 regleras skyldigheter för de behöriga myndigheter som delegerat dessa uppgifter.

Som framgår av föregående avsnitt bedömer regeringen i propositionen att beslut som fattats av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig

verksamhet på de områden som berörs i lagstiftningsärendet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Organ och fysiska personer kan komma att fatta beslut som kan påverka en enskilds situation på ett inte obetydligt sätt och sådana beslut är överklagbara enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer (jfr 41 § förvaltningslagen och prop. 2016/17:180 En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, s. 248 och 251 f.). Regeringen anser att det mot den bakgrunden bör införas en bestämmelse i berörda lagar som anger till vilken myndighet beslut som fattas av organ eller fysiska personer får överklagas. En sådan bestämmelse finns i dag enbart i lagen om kontroll av ekologisk produktion.

Vidare gör regeringen bedömningen att vissa bestämmelser i förvaltningslagen bör tillämpas när ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. För att den överprövande instansen ska kunna ta ställning till om ett överklagat beslut är korrekt och för att enskilda ska kunna ta till vara sina möjligheter att överklaga ett beslut bör bestämmelserna i förvaltningslagen om att ett beslut ska vara motiverat (32 §), om att den enskilde ska underrättas om beslutet (33 §) och om hur ett överklagande går till (34 §) vara tillämpliga även när det gäller beslut som har fattats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Vidare bör förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), muntligt uppgiftslämnande (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §) tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Vidare redovisas i propositionen att Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) ifrågasätter hur kraven på legalitet, objektivitet, proportionalitet och rättssäkerhet ska säkerställas när det gäller organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter. Regeringen konstaterar att de myndigheter som har delegerat uppgifterna enligt artikel 33 i den nya kontrollförordningen har en skyldighet att vid behov organisera revisioner eller inspektioner av organen eller personerna. Delegationen ska också utan dröjsmål återkallas om organet eller personen brister i utförandet av sina uppgifter. Därutöver innebär möjligheten att överklaga beslut av organ eller fysiska personer till domstol en ytterligare utomstående granskning av organens och personernas verksamhet.

Inköp under dold identitet

Som framgår av föregående avsnitt gör regeringen bedömningen i propositionen att det i livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska

biprodukter och lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bör införas en bestämmelse som ger kontrollmyndigheterna rätt att göra inköp av livsmedel, jordbruksprodukter, foder och animaliska biprodukter under dold identitet för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. En förutsättning för inköp under dold identitet bör vara att köpet är nödvändigt för kontrollen av att produkten uppfyller gällande krav. Verksamhetsutövaren bör underrättas om det inköp som har gjorts under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

I Sverige gäller som utgångspunkt för all myndighetsutövning att den ska bedrivas med stöd av lag eller annan författning. Myndighetsåtgärder som innefattar ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden måste ha stöd i lag (8 kap. 2 § första stycket 2 regeringsformen). En annan given utgångspunkt är att myndighetsutövning ska bedrivas i öppna former som är iakttagbara för medborgarna. Vid bedömningen av om inköp under dold identitet ska tillåtas måste även allmänna principer vid myndighetsutövning som ändamålsprincipen, behovsprincipen och proportionalitetsprincipen beaktas.

En möjlighet för myndigheter att göra inköp under dold identitet finns på flera olika områden. År 2014 infördes en lagstadgad möjlighet för kommuner att under vissa förutsättningar genomföra kontrollköp enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen (1993:581) och lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel. Det har nyligen fattats beslut om en möjlighet att göra inköp under dold identitet på konsumentskyddsområdet (prop. 2019/20:120 Nya befogenheter på konsumentskyddsområdet), och den 1 augusti 2020 trädde en bestämmelse i miljöbalken i kraft som ger tillsynsmyndigheten möjlighet att köpa vissa produkter under dold identitet (s.k. testköp) om det är nödvändigt för att skydda människors hälsa eller miljön (prop. 2019/20:137 Förbättrad tillsyn på miljöområdet).

Den nya kontrollförfordningen förutsätter att kontrollmyndigheterna i vissa fall har rätt att göra inköp under dold identitet. Regeringen bedömer därför i propositionen att det behövs kompletterande bestämmelser som ger myndigheterna en sådan befogenhet. Eftersom inköp under dold identitet har tydligt samband med myndighetsutövning bör bestämmelserna finnas på lagnivå. Det är också tydligt att kontrollmyndigheterna har ett behov av att kunna agera under dold identitet för att effektivt kunna kontrollera livsmedel och andra produkter som erbjuds till försäljning, särskilt när det gäller handel genom distanskommunikation såsom internethandeln. Det kan dock finnas ett behov av att inte uppge att det är fråga om en kontroll även när myndigheten utför kontroller på plats i butiker eller på restauranger. Det kan t.ex. handla om att kontrollera varor från en charkdisk, där kontrollen syftar till att undersöka om personalen ger kunden rätt vara och rätt mängd. Även när det gäller foder och animaliska biprodukter kan det finnas ett behov av att myndigheten får agera dolt i samband med platskontroller, bl.a. kontroller av organiska gödningsmedel och foder till sällskapsdjur som säljs på lösvikt. Regeringen

anser därför att befogenheten att göra inköp under dold identitet inte bör begränsas till distanskommunikation.

När det gäller i vilka fall inköp under dold identitet bör vara tillåtet anför regeringen i propositionen att det är av yttersta vikt att de livsmedel som släpps ut på marknaden är säkra att äta och att foder som tillhandahålls är säkra för djur, människor och miljö. Samtidigt är det också mycket viktigt att komma tillrätta med fusk och förhindra att konsumenter vilseleds. Regeringen bedömer att om inköp under dold identitet begränsas till skydd för liv och hälsa blir det i många fall inte möjligt att använda sig av dolda inköp för att kontrollera att konsumenterna får de varor som de faktiskt beställer. Konsumenter kan bli vilseledda och betala för en annan produkt än de får men för den sakens skull inte vara utsatta för någon hälsorisk. Det kan t.ex. handla om produkter som blivit utspädda med ingredienser som inte får ingå i varan.

Enligt regeringens mening kan dolda inköp på livsmedels- och foderområdet därför motiveras inte bara av det angelägna ändamålet att skydda människors och djurs liv eller hälsa utan också av det angelägna ändamålet att skydda konsumentintresset. En grundläggande förutsättning för att myndigheten ska få agera under dold identitet bör dock vara att det dolda inslaget är nödvändigt för kontrollen av att en produkt uppfyller gällande krav. Det innebär att den ansvariga myndigheten i första hand ska överväga de öppna arbetsformer som är tillgängliga för att kontrollera regelefterlevnaden, t.ex. beställningar av produkter i myndighetens namn, dokumentkontroll och oannonserade besök.

Enligt artikel 36.2 i den nya kontrollförordningen ska de behöriga myndigheterna vidta alla åtgärder för att säkerställa att de "aktörer" som proverna har beställts från underrättas om att proverna har tagits i samband med offentlig kontroll och om huruvida proverna har analyserats eller testats. Regeringen anser att det i de nu aktuella lagarna bör införas en bestämmelse som kompletterar artikel 36.2 i fråga om tidpunkten för när en aktör ska underrättas. En liknande reglering finns på andra områden där bestämmelser om dolda inköp införts, bl.a. på miljöområdet och konsumentskyddsområdet. Beroende på vad syftet med ett inköp under dold identitet är kan en skyldighet att omedelbart underrätta verksamhetsutövaren efter köpet medföra att åtgärden förlorar sin betydelse. Verksamhetsutövaren bör därför underrättas om köpet och resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

Skydd av näringsidkare och kontrollpersonal

När det gäller skydd av näringsidkare finns det i den nya kontrollförordningen bestämmelser om skyldigheter för aktörer. Enligt artikel 15 ska aktörerna bl.a. ge personal vid de behöriga myndigheterna tillträde till sina lokaler och andra platser under deras kontroll och deras omgivning, djur och varor samt tillgång till sina datoriserade informationshanteringssystem, dokument och annan relevant information. Aktörerna ska vidare under offentlig kontroll och

annan offentlig verksamhet hjälpa och samarbeta med de behöriga myndigheternas personal. Aktörernas skyldigheter gäller även när offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av officiella veterinärer, officiella växtskyddsinspektörer, kontrollmyndigheter, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer till vilka vissa uppgifter har delegerats.

Enligt information från länsstyrelserna är de alltid noga med att vid ett samtal eller besök i samband med kontroll informera om att de kommer från länsstyrelsen. Om någon från länsstyrelsen kommer ut på en kontroll ska han eller hon alltid kunna visa legitimation, och kontrollpersonalen bär kläder där länsstyrelsens logga syns tydligt. Enligt länsstyrelserna är det brukligt att personalen visar legitimation om inte annat så när någon begär det.

Att olovligen utge sig för att vara en myndighetsperson, s.k. föregivande av allmän ställning, är ett brott som kan ge böter eller fängelse i högst sex månader enligt 17 kap. 15 § brottsbalken (1962:700). Om brottet bedöms som grovt är straffet fängelse i högst två år.

Som svar på fråga 2020/21:352 av Runar Filper (SD) om falska myndighetspersoners besök på bondgårdar och vad regeringen avser att göra för att komma åt detta beteende anförde inrikesminister Mikael Damberg den 18 november 2020 följande:

Låt mig inledningsvis understryka att regeringen ser allvarigt på att någon för att uppnå politiska syften trakasserar, hotar eller i värsta fall skadar andra människor. De som begår brottsliga handlingar mot landets bönder äventyrar dessutom det arbete för ett stärkt djurskydd som seriösa organisationer och lantbrukare utför. Samhället måste arbeta på bred front med dessa frågor.

Inom Regeringskansliet pågår just nu prioriterat arbete med att se över bestämmelserna om hemfridsbrott och olaga intrång. I arbetet ingår att överväga straffbestämmelsernas tillämpningsområde, om kvalifikationsgrunder för grovt brott bör införas och om straffskalorna bör skärpas. De förslag som lämnas kommer att skickas på remiss till berörda myndigheter och organisationer för synpunkter. Regeringens ambition är att lagförslag ska kunna lämnas under våren 2021.

Regeringen har dessutom vidtagit ett antal andra åtgärder för att den typen av brott som avses ska hanteras effektivt av rättsväsendet.

Lagändringar har gjorts rörande skadegörelse och olaga hot. Straffskalan för grov skadegörelse har skärpts och bestämmelsen har kompletterats med en kvalifikationsgrund som bland annat innebär att om skadegörelsen medför en särskild integritetskränkning, bör brottet kunna bedömas som grovt även om skadan i ekonomiskt hänseende inte kan sägas vara betydande.

Därutöver har böter utmönstrats ur straffskalan för skadegörelse av normalgraden och maximistraffet skärpts. Även minimistraffet för grovt olaga hot har skärpts. Härtill har straffbestämmelsen om olaga hot av normalgraden ändrats på så sätt att det straffbara området har utvidgats till att omfatta hot med fler typer av brottsliga gärningar.

Till detta kommer att Polismyndigheten arbetar med trygghetskapande åtgärder, utredning och lagföring, och i samarbete med Säkerhetspolisen även med att reducera handlingsutrymmet för våldsbekämpande extremister, bland annat i syfte att motverka brottslighet kopplad till djurrättsaktivism.

Jag kommer fortsätta att noggrant följa utvecklingen på området.

När det gäller skydd av kontrollpersonal vid rapportering av resultat av kontroller framgår det av artikel 13 i den nya kontrollförordningen att myndigheterna ska upprätta skriftlig dokumentation över varje offentlig kontroll som genomförs. Dokumentationen ska innehålla en beskrivning av syftet med den offentliga kontrollen, de kontrollmetoder som tillämpats, resultaten av den offentliga kontrollen, och i förekommande fall, de åtgärder som de behöriga myndigheterna kräver att den berörda aktören ska vidta till följd av deras offentliga kontroll.

Enligt 10 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:14) om offentlig djurskyddskontroll ska en rapport efter en djurskyddskontroll bl.a. innehålla information om tid och plats för kontrollen och vilka som var närvarande vid kontrollen. Även efter en livsmedelskontroll ska en kontrollrapport upprättas som bl.a. innehåller namn på de som närvarat vid kontrollen.

När en kontrollrapport har upprättats är den en allmän handling. Allmänna handlingar är som utgångspunkt offentliga, vilket innebär att alla har rätt att ta del av dem (2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen, förkortad TF). En begäran om att få ta del av allmän handling prövas av den myndighet som förvarar handlingen (2 kap. 14 § TF). En allmän handling kan innehålla uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, samt offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), förkortad OSF. Sekretess innebär ett förbud mot att röja en uppgift, oavsett om det sker genom utlämnande av en handling, genom muntligt röjande av uppgiften eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL).

I 17 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess till skydd främst för myndigheters verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn. Där framgår bl.a. att sekretess gäller för uppgifter om planläggning eller andra förberedelser för sådan inspektion, revision eller annan granskning som en myndighet ska göra om det kan antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs (17 kap. 1 § OSL). I 30 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess till skydd för enskilda i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet. Sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i bl.a. utredning, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet i fråga om produktion, handel eller transportverksamhet eller näringslivet i övrigt för bl.a. uppgifter om en enskilds affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde skadas om uppgiften röjs (30 kap. 23 § OSL). En liknande sekretessbestämmelse finns för kommunala myndigheter (30 kap. 27 § OSL). Regeringen har i 9 § OSF och punkterna 22 och 28 i dess bilaga, med stöd av 30 kap. 23 § OSL, föreskrivit att sådana uppgifter inom ramen för verksamhet som består i utredning, tillståndsgivning och tillsyn enligt bl.a. livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, de EU-bestämmelser som kompletteras av dessa lagar samt lagen om kontroll av ekologisk produktion kan bli föremål för sekretess. Vidare kan sådana uppgifter inom ramen för verksamhet som

består i utredning, tillståndsgivning och tillsyn enligt lagstiftningen om djurskydd, epizooti, zoonoser, kontroll av husdjur, provtagning på djur, införsel och utförsel av levande djur, verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och EU-bestämmelser som kompletteras av lagstiftningen bli föremål för sekretess (punkt 30 i bilagan till OSF). Uppgifter i utredning och tillsyn enligt lagstiftningen om skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel omfattas också av särskilda sekretessbestämmelser (punkt 107 i bilagan till OSF).

Vidare gäller enligt 10 § OSF sekretess hos ett antal uppräknade myndigheter i personaladministrativ verksamhet för en uppgift om personnummer och födelsedatum, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men. Det gäller bl.a. länsstyrelserna, när det gäller personal i verksamhet som rör handläggning av djurskydds- och rovdjursfrågor och verksamhet som rör offentlig kontroll av djurskyddsfrågor samt Livsmedelsverket, när det gäller veterinärer, övrig personal i verksamhet som rör köttkontroll och personal i annan inspektionsverksamhet.

Avgifter för offentlig livsmedelskontroll

Som framgår av föregående avsnitt gör regeringen bedömningen i propositionen att det inte längre bör tas ut en årlig avgift för den ordinarie livsmedelskontrollen. En avgift bör i stället debiteras den enskilde efter utförd kontroll. Sådan efterhandsdebitering bör vara obligatorisk för alla kontrollmyndigheter. En ordning med efterhandsdebitering bör börja tillämpas tidigast den 1 januari 2022. Prövningsavgift, registreringsavgift och andra avgifter för verksamhet som utgör annan offentlig verksamhet bör fastställas utifrån myndighetens faktiska kostnader.

I likhet med vad som gäller enligt den tidigare kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om livsmedelskontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import och av slakterier och styckningsanläggningar, måste dock finansieras genom avgifter (artiklarna 78 och 79). Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80).

I dag finansieras den ordinarie livsmedelskontrollen i Sverige huvudsakligen genom avgifter. Kontrollen i primärproduktionen finansieras dock genom allmänna medel. Kontroll av slakterier och vilthanteringsanläggningar är delvis finansierad med allmänna medel liksom de nationella kontrollprogrammen, som bl.a. omfattar kontroll av rests substanser, bekämpningsmedelsrester, salmonella och dioxin i fet fisk från Östersjön.

Kontrollerna finansieras bl.a. genom en årlig kontrollavgift, en avgift för godkännande eller registrering och en bemanningsavgift vid bl.a. slakterier. Även kontroll som ligger utanför den ordinarie kontrollen, såsom uppföljande kontroll på grund av tidigare konstaterad bristande efterlevnad eller kontroll som utförs efter klagomål (tidigare s.k. extra offentlig kontroll), är avgiftsfinansierad i enlighet med vad som föreskrivs i kontrollförordningen (artiklarna 79.2 c och 80) och i förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.

Enligt det nuvarande systemet med årlig kontrollavgift fastställs avgiften av kontrollmyndigheterna och betalas i förskott genom ett helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår. Avgiften ska betalas oavsett om myndigheterna kontrollerar verksamheten under det aktuella året eller inte, och baseras på principen om full kostnadstäckning, men med möjlighet till nedsättning.

I promemorian En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning (Ds 2018:41) görs bedömningen att det nuvarande systemet med en årlig avgift som betalas i förskott för varje påbörjat kalenderår bör ersättas av ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Grunden till det ställningstagandet är den kritik som från flera håll riktats mot systemet med en årlig kontrollavgift som betalas i förskott. Statskontoret drog t.ex. i en rapport 2015 slutsatsen att den årliga avgiften skapar vissa pedagogiska problem gentemot enskilda näringsidkare eftersom kontrollen i vissa fall utförs under senare delen av året, nästkommande år eller ett par år senare. På samma sätt kan det enligt Statskontoret också uppstå problem om den beräknade tiden inte stämmer överens med den tid som kontrollmyndigheten faktiskt använder eller om kontrollen helt uteblir (Statskontorets rapport 2015:17 Avgifter i livsmedelskontrollen – Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering).

Regeringen gör bedömningen att det nuvarande avgiftssystemet har brister. Det kan vara svårt att skapa förståelse för ett avgiftssystem som innebär att det kan gå mycket lång tid mellan det att avgiften betalas och kontrollen utförs. Regeringen anser att det nuvarande systemet med årlig avgift bör ersättas av ett system som innebär att avgiften debiteras först efter det att kontrollen har utförts. Efterhandsdebitering ger en tydligare koppling mellan avgift och kontroll och gör att den faktiska kontrolltiden kan beaktas vid avgiftsberäkningen. Enligt regeringens mening bör efterhandsdebitering av kontrollavgiften vara obligatoriskt för samtliga kontrollmyndigheter för att säkerställa likvärdighet i kontrollen.

När det gäller den administrativa bördan vid en obligatorisk efterhandsdebitering av avgiften och en ökad osäkerhet när det gäller budget och planering anför regeringen att för anläggningar där det utförs kontroller flera gånger per år kan kontrollmyndigheten i stället för att fakturera näringsidkaren efter varje kontrollbesök välja att debitera periodvis. Vidare kommer kontrollmyndigheten inte längre att fakturera de aktörer som inte ska kontrolleras under året och faktureringen kommer att bli mer utspridd över året. Under förutsättning att de gemensamma kostnaderna för administration,

såsom registerhållning, är inbakade i timtaxan bör det totala antalet fakturor per år snarare minska eller åtminstone ligga på ungefär samma nivå som med nuvarande system. Vidare är en väl fungerande plan för kontrollverksamheten, för att bl.a. kunna säkerställa tillräckliga personella resurser, lika nödvändig oavsett när myndigheten debiterar kontrollavgiften. Enligt regeringens mening är det därför svårt att se att en övergång till efterhandsdebitering av avgiften skulle påverka den administrativa bördan eller möjligheten att planera kontrollverksamheten i någon nämnvärd utsträckning. Inledningsvis kan det dock uppstå vissa merkostnader och kontrollmyndigheterna kan behöva lägga viss tid på att förklara att avgiften även inkluderar administrativa kostnader och inte enbart tiden för själva kontrollbesöket.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen således att fördelarna med ett system med efterhandsdebitering överväger nackdelarna och att efterhandsdebitering bör vara obligatoriskt för alla kontrollmyndigheter. En årlig avgift bör därför inte längre tas ut för den ordinarie livsmedelskontrollen.

När det gäller den årliga avgiftens storlek beräknas den i dag med utgångspunkt i Livsmedelsverkets riskklassningsmodell och kontrollmyndighetens fastställda timtaxa. Med stöd av den nuvarande riskklassningsmodellen får myndigheten fram en schabloniserad kontrolltid i antal timmar. En övergång till efterhandsdebitering möjliggör för kontrollmyndigheten att i större utsträckning än hittills lägga det faktiska antalet kontrolltimmar till grund för avgiftsberäkningen. Storleken på avgiften kan därmed i större utsträckning än hittills styras av det faktiska kontrollbehovet. Förutom den faktiska tiden för själva kontrollbesöket kommer myndigheten även att behöva debitera kostnader hänförliga till för- och efterarbete och gemensamma administrativa kostnader som exempelvis registerhållning. Vid efterhandsdebitering finns det inte någon risk att ett företag betalar för kontroll som kontrollmyndigheten inte hinner genomföra. För företag med låga risker kan den nya ordningen innebära att kontroll inte utförs årligen och att avgift därmed endast tas ut de år som kontroll utförs. Detta kan medföra att exempelvis små företag med låga risker kan få betala en högre kostnad för kontroll de år som en avgift tas ut, i stället för att kostnaden fördelas jämnt mellan åren. Företagens totala kostnader för kontroll bedöms dock inte öka på grund av en övergång till efterhandsdebitering. Enligt regeringens bedömning är det snarare sannolikt att företag som inte kontrolleras så ofta kommer att få lägre avgifter än i dag eftersom en efterhandsdebitering gör det möjligt att lägga den faktiska kontrolltiden till grund för avgiftsberäkningen.

Som framgår av ett tidigare avsnitt kommer regeringen när det gäller systemet med årliga avgifter för kontroll av regelverket om foder och animaliska biprodukter att se över detta i annat sammanhang. Enligt regeringens mening finns det skäl att överväga om systemet med årlig avgift för kontroller av regelverket om foder och animaliska biprodukter också bör ersättas av efterhandsdebitering av avgift.

Undantag för Försvarsmakten i den offentliga kontrollen

Som framgår av ett tidigare avsnitt bedömer regeringen att den nuvarande bestämmelsen om rätt för bl.a. kontrollmyndigheter och EU:s institutioner att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover bör finnas kvar i samtliga lagstiftningsakter som berörs av propositionen. Regeringen föreslår bl.a. att det ska förtydligas att de EU-institutioner som bestämmelserna gäller för är Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Deras rätt till upplysningar och tillträde ska gälla i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och för att kontrollera att EU-bestämmelserna om unionens medfinansiering av åtgärder inom lagens tillämpningsområde följs.

Försvarsmakten har framfört att den tillträdesrätt och rätt till dokumentation och information som den nya kontrollförordningen (artikel 116.3) ger den europeiska kommissionens och revisionsrättens inspektörer och experter medför en risk för att försvarshemligheter och annan skyddsvärd försvarsrelaterad information röjs. Försvarsmakten anser att det bör införas ett uttryckligt undantag för Försvarsmakten i svensk rätt för att förhindra spridning av information som riskerar försvarsförmågan.

Regeringen konstaterar att bestämmelserna i den nya kontrollförordningen inte innebär någon utökad rätt till tillträde i förhållande till den tidigare kontrollförordningen. Som Försvarsmakten påpekar faller också försvars- och säkerhetsområdet utanför de områden som kan harmoniseras enligt fördraget om Europeiska unionen. Regeringens bedömning är därför att de kontroller i medlemsstaterna som regleras i artikel 116 i kontrollförordningen inte kan avse anläggningar av betydelse för Sveriges försvar och säkerhet. Eftersom EU-institutionerna saknar rättslig grund för att utöva sådan kontroll är det inte heller nödvändigt med ett uttryckligt undantag i sådana nationella bestämmelser som 20 § livsmedelslagen. Detta utesluter dock inte att det i andra författningar, med hänsyn till den lagtekniska lösning som valts där, ändå kan vara lämpligt att reglera frågan. Till exempel enligt 8 kap. 17 § djurskyddslagen tillämpas inte 13 § samma kapitel om EU-kommissionens rätt till upplysningar och tillträde i fråga om djur som hålls inom Försvarsmakten (jfr prop. 2016/17:144 s. 42).

Utskottets ställningstagande

En kompetent och likvärdig offentlig kontroll

Utskottet konstaterar att det pågår ett omfattande arbete för att likrikta och utveckla livsmedelskontrollen. Livsmedelsverket arbetar med kompetenshöjande åtgärder inom kontrollen som bl.a. omfattar bemötandaspekter. Myndigheten har även fokus på likvärdighet och effektiv användning av resurser och kompetens. Utskottet noterar även att det pågår arbete med

kommunal samverkan inom livsmedelskontrollen som ytterligare ett sätt att likrikta denna.

Utskottet välkomnar det förbättringsarbete som pågår för att utveckla och stärka livsmedelskontrollen. Att kontrollen är ändamålsenlig, effektiv och likvärdig är avgörande för livsmedelsproducenternas förtroende för kontrollen men även för att skapa stabila förutsättningar för företagen. Det är också viktigt att kontrollarbetet präglas av hög kompetens. Med hänvisning till det arbete som pågår finner utskottet inte skäl att föreslå någon ytterligare åtgärd med anledning av motion 2020/21:3773 (M) yrkande 1. Motionen avstyrks.

Utskottet anser även att det är av grundläggande betydelse att djurskyddskontrollen är rättssäker och effektiv. När det gäller frågan om att djurskyddskontrollanterna ska ha yrkeserfarenhet av djurhållning konstaterar utskottet att uppdraget som djurskyddskontrollant även kräver andra färdigheter än kunskap om djur, bl.a. kunskap om författningarna som styr myndighetens agerande mot enskilda. Denna kunskap är nödvändig för att upprätthålla rättssäkerheten. Utskottet konstaterar också att det redan i dag finns ett krav om att kontrollmyndigheten ska ha tillgång till djurskyddsutbildad personal för att verksamheten ska kunna skötas tillfredsställande. Behörighetsreglering finns bara inom vissa områden där särskilt höga krav måste ställas, såsom yrken inom hälso- och sjukvården. Sammantaget finner utskottet inte skäl att förorda en behörighetsreglering för djurskyddskontrollanter och avstyrker därför motion 2020/21:3777 (SD) yrkande 3.

Delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen

Utskottet konstaterar att det i den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om delegering av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. I förordningen finns krav på att organ eller fysiska personer som delegerats uppgifter ska vara opartiska och fria från intressekonflikter och att den myndighet som har delegerat uppgifterna vid behov ska utföra revisioner. Vidare föreslår regeringen att beslut som fattas av organ eller fysiska personer med delegerade uppgifter ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol samt att vissa bestämmelser i förvaltningslagen ska tillämpas vid utförande av den offentliga kontrollen. Sammantaget anser utskottet att regleringen av delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet är tillräcklig. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion 2020/21:3777 (SD) yrkande 2.

Inköp under dold identitet

Utskottet har tidigare i detta betänkande ställt sig bakom regeringens förslag till ändringar i livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter och lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel som ger kontrollmyndigheterna rätt att göra inköp av livsmedel, jordbruksprodukter, foder och animaliska biprodukter under dold identitet för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. Regeringen har i propositionen

närmare utvecklat de förutsättningar som ska gälla för ett inköp under dold identitet. Regeringen anser att en grundläggande förutsättning för sådana inköp bör vara att det dolda inslaget är nödvändigt för att kontrollera att en produkt uppfyller gällande krav. Myndigheterna ska i första hand överväga de öppna arbetsformer som är tillgängliga för att kontrollera att regler följs. Enligt utskottet är regeringens bedömningar väl avvägda och det finns därför inte skäl att rikta något tillkännagivande till regeringen. Motion 2020/21:3773 (M) yrkande 2 bör därför avslås.

Skydd av näringsidkare och kontrollpersonal

Utskottet ser allvarligt på att lantbrukare utsätts för brott som olovligt intrång och att personer olovligen utger sig för att vara myndighetspersoner. Denna situation är inte acceptabel. Näringsidkare och andra ska kunna bedriva sin verksamhet utan att riskera att utsättas för brottsliga handlingar. Utskottet välkomnar därför att regeringen prioriterar arbetet med att se över bestämmelserna om hemfridsbrott och olaga intrång och ser fram emot ett lagförslag under våren 2021. Utskottet noterar även att regeringen vidtagit ett antal andra åtgärder för att rättsväsendet ska kunna hantera denna typ av brott effektivt. I avvaktan på resultatet av dessa pågående insatser anser utskottet att motion 2020/21:3777 (SD) yrkande 1 kan lämnas utan åtgärd.

När det gäller skydd av kontrollpersonal vid rapportering av en utförd kontroll noterar utskottet att en kontrollrapport är en allmän handling när den har upprättats. En allmän handling är som utgångspunkt offentlig men kan omfattas av sekretess. I offentlighets- och sekretesslagen finns också bestämmelser om sekretess till skydd för myndigheters verksamhet för kontroll eller annan tillsyn men även till skydd för enskilda i verksamheter som avser tillsyn m.m. i näringslivet. Även uppgifter om personnummer och födelsedatum omfattas av sekretess hos ett antal myndigheter i personaladministrativ verksamhet. Mot bakgrund av att det finns en reglering på detta område anser utskottet att motion 2020/21:3777 (SD) yrkande 6 kan lämnas utan åtgärd.

Avgifter för offentlig livsmedelskontroll

Utskottet har tidigare i detta betänkande ställt sig bakom regeringens bedömning att det inte längre bör tas ut en årlig avgift för den ordinarie livsmedelskontrollen utan att den i stället ska debiteras efter utförd kontroll. Utskottet noterar den kritik som framförts mot dagens system med årlig avgift såsom att det är svårt med förståelse för ett system där kontrollen utförs vid senare tillfällen än när avgiften betalas. I likhet med regeringen anser utskottet att det finns övervägande fördelar med efterhandsdebitering då det ger en tydligare koppling mellan avgift och utförd kontroll samt att den faktiska kontrolltiden kan ligga till grund vid beräkningen av avgiften. Utskottet delar även regeringens bedömning att det är viktigt att samtliga kontrollmyndigheter använder sig av efterhandsdebitering för att säkerställa en likvärdig

livsmedelskontroll. Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2020/21:3777 (SD) yrkande 4.

Undantag för Försvarsmakten i den offentliga kontrollen

Utskottet noterar att bestämmelserna i den nya kontrollförordningen inte innebär någon utökad rätt till tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen i förhållande till den tidigare kontrollförordningen. Vidare noterar utskottet att försvars- och säkerhetsområdet faller utanför de områden som kan harmoniseras enligt fördraget om Europeiska unionen, vilket innebär att EU-institutionernas rätt till tillträde etc. inte kan avse anläggningar av betydelse för Sveriges försvar och säkerhet. Utskottet delar regeringens bedömning att det därför inte heller är nödvändigt med ett uttryckligt undantag i nationella bestämmelser. Mot bakgrund av detta avstyrks motion 2020/21:3777 (SD) yrkande 5.

Reservationer

1. En kompetent och likvärdig offentlig kontroll, punkt 2 (M, KD)

av Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M), Betty Malmberg (M) och Magnus Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1 och avslår motion

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

En förutsättning för att den offentliga kontrollen ska fungera väl är att den uppfattas som förutsägbar och likvärdig i hela landet. Livsmedelsverket har dock uppmärksammat att det finns brister i likvärdigheten i den offentliga kontrollen. Detta minskar dess effektivitet och legitimitet. Vi vill därför att regeringen ska vidta åtgärder för att säkerställa att kontrollanternas har den kompetens som krävs och att den offentliga kontrollen håller en hög och likvärdig nivå i hela landet.

2. En kompetent och likvärdig offentlig kontroll, punkt 2 (SD)

av Runar Filper (SD), Martin Kinnunen (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 3 och avslår motion

2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

I dag saknas det krav på att personer som utför tillsyn över en verksamhet ska ha nödvändig förståelse för den verksamhetens förutsättningar. Det finns krav på att kontrollanter ska ha utbildning inom området i stort och kompetens vad gäller själva tillsynens utförande men inte att de ska ha förståelse för den verksamhet eller den arbetsmiljö och dess realiteter över vilken tillsynen ska utövas. Det bör därför i berörd svensk lagstiftning arbetas in ett krav på att personer som utför kontroll ska ha förståelse för sådan verksamhet som de ska kontrollera, exempelvis i form av praktik eller eget arbete i näringen eller liknande anläggning.

3. Delegering av vissa uppgifter inom den offentliga kontrollen, punkt 3 (SD)

av Runar Filper (SD), Martin Kinnunen (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

När det gäller ”organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att utföra offentlig kontroll” finns det en risk för att sådana organ eller personer drivs av en annan agenda än myndighetens. Det kan vara en idealistisk eller en kommersiell agenda. I vilket fall är det olyckligt om tillsyn eller kontroller i framtiden kan komma att utföras av organ eller personer som har egenintressen i saken. Offentlig tillsyn till skydd av människors eller djurs hälsa och välbefinnande eller för kunders vägledning bör endast utföras av objektiva myndighetspersoner utan egenintressen.

4. Inköp under dold identitet, punkt 4 (M)

av Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M) och Betty Malmberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Med stöd av bestämmelser i kontrollförordningen föreslår regeringen i propositionen att det ska införas en bestämmelse som ger kontrollmyndigheterna rätt att göra inköp av livsmedel, jordbruksprodukter, foder och animaliska biprodukter under dold identitet för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. Regeringen anger att en förutsättning för inköp under dold identitet bör vara att köpet är nödvändigt för att kontrollera att produkten uppfyller gällande krav.

Kontrollköp förekommer i dag av vissa varor och tjänster; bl.a. får kommuner genomföra kontrollköp under dold identitet enligt alkohollagen och tobakslagen. Med stöd i den nya kontrollförordningen har regeringen tidigare föreslagit att det ska införas en ny bestämmelse i miljöbalken som ger tillsynsmyndigheten möjlighet att köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet.

Redan i följdmotionen 2019/20:3570 med anledning av proposition 2019/20:137 Förbättrad tillsyn på miljöområdet påtalade vi att myndighetsutövningen i Sverige ska bedrivas i öppna former som är iakttagbara för medborgarna. Vi underströk att tillsynsmyndigheten bara i undantagsfall, när andra alternativ är uttömda, ska få använda köp under dold identitet för att kontrollera regelefterlevnaden. I regel ska kontrollmyndigheterna använda sig av de möjligheter som redan står till deras förfogande i tillsynsarbetet, inklusive beställningar och inköp av produkter och varor i myndighetens namn.

Dessa utgångspunkter anser vi bör ligga till grund också för inköp under dold identitet inom de områden som omfattas av den här propositionen. För att myndighetsutövningen ska bedrivas i öppna former som är iakttagbara för medborgarna ska kontrollmyndigheterna således i första hand använda sig av de andra möjligheter som redan står till deras förfogande i den offentliga kontrollen.

5. Avgifter för offentlig livsmedelskontroll, punkt 6 (SD)

av Runar Filper (SD), Martin Kinnunen (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 4.

Ställningstagande

I och med förslaget i propositionen att det inte längre ska tas ut årliga avgifter för vissa kontroller utan att man i stället ska ta ut avgifter för faktiskt utförda kontroller finns det en risk att avgifterna skenar iväg för den enskilda näringsidkaren. Som flera remissinstanser påtalar finns det samtidigt från kommunernas sida ett visst behov av förutsägbarhet vad gäller avgifter och egna kostnader i samband med tillsyn och kontroller. Vi anser därför att en fast årlig avgift bör behållas för sådan tillsyn som görs årligen och återkommande, medan det behöver sättas ett tak på sådana kontroller och sådan tillsyn som tillkommer därutöver, för att skydda företagarna från oförutsägbara kostnader. Modellen kunde hämta inspiration från sjukvårdens system med högkostnadsskydd.

6. Undantag för Försvarsmakten i den offentliga kontrollen, punkt 7 (SD)

av Runar Filper (SD), Martin Kinnunen (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att det behövs uttryckliga undantagsregler i berörd lagstiftning för kontroll av sådan verksamhet som direkt eller indirekt berör Sveriges försvarsmakt och dess kringverksamheter. Med tanke på hur vissa aktörer arbetar med målmedveten infiltration av svenska myndigheter, inte minst genom olika bolag, finns det anledning att vara extra försiktig när det gäller just Försvarsmakten och dess kringverksamheter.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:43 En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförfordning:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192).

Följdmotionerna

2020/21:3773 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska vidta åtgärder för att säkerställa att den offentliga kontrollen håller en hög och likvärdig nivå i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inköp under dold identitet av kontrollmyndigheter för att kontrollera regelefterlevnaden endast ska användas i undantagsfall och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3777 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om identifiering i samband med besök på näringsidkares anläggningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentlig tillsyn endast ska utföras av myndighetspersoner och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i berörd svensk lagstiftning ska inarbetas ett krav om att sådan person som utför tillsynsuppdrag gentemot näringsutövare ska ha förståelse för den aktuella verksamheten, exempelvis genom egen praktisk erfarenhet av motsvarande verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett skydd mot skenande kostnader för enskilda näringsidkare, i form av ett årligt kostnadstak kopplat till extra tillsyn/kontroller, samt ett bibehållande av en årlig grundavgift för att ge kommunerna en större förutsägbarhet vad gäller dessas årliga intäkter och utgifter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om undantagsregler för kontroll av sådan verksamhet som direkt eller indirekt berör Sveriges försvarsmakt och dess kringverksamheter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förtydligande vad gäller personskyddet/anonymiteten för de personer som inrapporterar utförda kontroller och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i epizootilagen
(1999:657)

Härigenom föreskrivs i fråga om epizootilagen (1999:657)¹

dels att rubrikerna närmast före 11 a och 12 a §§ ska utgå,

dels att nuvarande 12 a § ska betecknas 12 b §,

dels att 1 a, 11, 11 a, 12, den nya 12 b, 13, 13 a, 15–18, 20, 21 och 22 §§ och rubrikerna närmast före 1 a, 11 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 1 b, 1 c, 11 b–11 e, 12 a och 21 b §§, och närmast före 1 b, 1 c, 11 b–11 e, 12 a och 12 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen²

EU-bestämmelser som lagen kompletterar

1 a §³

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar (EG-bestämmelser)* som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *tillkännager* regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som *kompletteras av denna lag*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna*.

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar (EU-bestämmelser)* som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som denna lag *kompletterar*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta *de* beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 11 a § 2006:810
rubriken närmast före 12 a § 2006:810.

² Senaste lydelse 2006:810.

³ Senaste lydelse 2006:810.

Ord och uttryck*1 b §*

I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), och

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut

som har meddelats med stöd av lagen, och

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Tillämpning av förordning (EU) 2017/625

1 c §

Förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas även i fråga om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som faller utanför förordningens tillämpningsområde.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll⁴

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 §⁵

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna (kontrollmyndigheterna) enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

11 a §⁶

Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll skall genom rådgivning, information och på annat

Den myndighet som utövar offentlig kontroll ska genom rådgivning, information och på annat

⁴ Senaste lydelse 2006:810.

⁵ Senaste lydelse 2006:810.

⁶ Senaste lydelse 2006:810.

sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Delegering av vissa uppgifter

11 b §

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Förvaltningslagens tillämpning

11 c §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,*

- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Tystnadsplikt

11 d §

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laborietester eller laboriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 e §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet,

2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket, och

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa

uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

12 §⁷

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning det behövs för den offentliga kontrollen, rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
 2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.
- Det som sägs i första stycket gäller också den som vidtar åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Bestämmelserna i första stycket gäller också för EG:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

Det som sägs i första stycket gäller också den som utför annan offentlig verksamhet.

EU-institutionernas rätt till upplysningar och tillträde

12 a §

Bestämmelserna i 12 § gäller också för Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten och för inspektörer och experter som utsetts av dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer

1. de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, och

⁷ Senaste lydelse 2006:810.

2. EU-bestämmelser om unionens medfinansiering av åtgärder inom lagens tillämpningsområde.

Bestämmelserna i 12 § och första stycket ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skyldighet att lämna hjälp

12 b §⁸

Den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

Förelägganden och förbud⁹

Förelägganden

13 §¹⁰

Utöver vad som följer av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall följas.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de EG-

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar får en kontrollmyndighet besluta de förelägganden som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.

Förelägganden enligt denna lag eller enligt de EU-bestämmelser

⁸ Senaste lydelse av tidigare 12 a § 2006:810.

⁹ Senaste lydelse 2006:810.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:810.

bestämmelser som kompletteras av lagen får förenas med vite.

som lagen *kompletterar* får förenas med vite.

13 a §¹¹

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser som kompletteras av lagen* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser som lagen kompletterar* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

15 §¹²

Staten *skall* ersätta den som på grund av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller på grund av beslut som har meddelats med stöd av de *EG-bestämmelser som kompletteras av lagen* drabbas av

1. förlust på grund av att husdjur eller andra än vilt levande djur avlivas eller dör till följd av *biverkning* av vaccination eller av annan behandling,

2. kostnader på grund av saneringsåtgärder,

3. produktionsbortfall,

4. annan inkomstförlust än *som avses i 3.*

Staten *ska* ersätta den som på grund av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller på grund av beslut som har meddelats med stöd av de *EU-bestämmelser som lagen kompletterar*, drabbas av

1. förlust på grund av att husdjur eller andra än vilt levande djur avlivas eller dör till följd av *biverkningar* av vaccination eller av annan behandling,

4. annan inkomstförlust än *produktionsbortfall.*

Ersättning för produktionsbortfall lämnas med femtio procent av den kostnad eller förlust som bortfallet medför. I övrigt lämnas full ersättning.

Full ersättning för produktionsbortfall lämnas vid utbrott eller vid misstanke om utbrott av sådana särskilt allvarliga epizootiska sjukdomar som anges i föreskrifter meddelade av regeringen.

16 §¹³

Ersättning enligt denna lag kan jämkas om den ersättningsberättigade uppsåtligen eller genom vårdslöshet själv har medverkat till kostnaden eller förlusten. Detsamma gäller om den ersättningsberättigade vägrar att rätta sig efter

Ersättning enligt denna lag kan jämkas om den ersättningsberättigade uppsåtligen eller genom vårdslöshet själv har medverkat till kostnaden eller förlusten. Detsamma gäller om den ersättningsberättigade vägrar att rätta sig efter

¹¹ Senaste lydelse 2006:810.

¹² Senaste lydelse 2007:361.

¹³ Senaste lydelse 2007:361.

en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av lagen eller ett beslut som har meddelats med stöd av de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen.

en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av lagen eller ett beslut som har meddelats med stöd av de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar*.

17 §¹⁴

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *föreskriva* att

1. ersättning inte lämnas för kontrollåtgärder eller förebyggande åtgärder som vidtas enligt lagen eller med stöd av lagen *meddelade* föreskrifter eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen,

2. till grund för *ersättning* för sådan förlust eller kostnad som anges i 15 § första stycket 1 eller 2 *skall* läggas ett visst högsta värde på djur eller annan egendom som *skall* ersättas,

3. ersättning enligt 15 § får lämnas enligt viss angiven schablon.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *meddela föreskrifter* om att

1. ersättning inte lämnas för kontrollåtgärder eller förebyggande åtgärder som vidtas enligt lagen eller *enligt* föreskrifter *som har meddelats* med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar*,

2. *det* till grund för *ersättningen* för *en* sådan förlust eller kostnad som anges i 15 § första stycket 1 eller 2 *ska* läggas ett visst högsta värde på djur eller annan egendom som *ska* ersättas,

18 §¹⁵

Den som har deltagit i förebyggande åtgärder eller bekämpning enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen har rätt till ersättning av staten för arbete och tidsspillan samt för resa och uppehålle.

Den som har ställt lokal eller utrustning till förfogande för de ändamål som anges i första stycket har rätt till ersättning av staten för sina kostnader och för förlorad avkastning eller nytta.

Den som har deltagit i förebyggande åtgärder eller bekämpning enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* har rätt till ersättning av staten för arbete och tidsspillan samt för resa och uppehålle.

Den som har ställt *en* lokal eller utrustning till förfogande för de ändamål som anges i första stycket har rätt till ersättning av staten för sina kostnader och för förlorad avkastning eller nytta.

20 §¹⁶

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. underlåter att göra anmälan enligt 2 § eller bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,

¹⁴ Senaste lydelse 2007:361.

¹⁵ Senaste lydelse 2007:361.

¹⁶ Senaste lydelse 2005:102.

2. bryter mot ett beslut enligt 4 §, 4 a § eller mot föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av 5 eller 8 §,

3. bryter mot *sådana bestämmelser* om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel, *som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001.*

I ringa fall *skall* inte dömas till ansvar.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 13 § döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Innefattar ett brott som avses i första stycket 2 olovlig transport av djur eller varor *skall* sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras *förverkad*.

2. bryter mot ett beslut enligt 4 §, 4 a § eller mot *en* föreskrift eller *ett* beslut som har meddelats med stöd av 5 eller 8 §, *eller*

3. bryter mot *bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001* om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel.

I ringa fall *ska* det inte dömas till ansvar.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Om ett brott som avses i första stycket 2 *innefattar* olovlig transport av djur eller varor *ska* sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras *förverkat*.

21 §¹⁷

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol. En veterinärs beslut enligt 4 § får dock inte överklagas.

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol. En veterinärs beslut enligt 4 § får dock inte överklagas.

¹⁷ Senaste lydelse 2009:1257.

21 b §

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

22 §¹⁸

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen *skall* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* ska gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

¹⁸ Senaste lydelse 2006:810.

2 Förslag till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658)

Härigenom föreskrivs i fråga om zoonoslagen (1999:658)¹

dels att rubrikerna närmast före 8 a och 9 a §§ ska utgå,

dels att nuvarande 9 a § ska betecknas 9 b §,

dels att 1 a, 8, 8 a, 9, den nya 9 b, 10, 10 a, 12–13 och 14 §§ och rubrikerna närmast före 1 a, 8 och 10 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 1 b, 1 c, 8 b–8 e, 9 a och 13 a §§, och närmast före 1 b, 1 c, 8 b–8 e, 9 a och 9 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen²

EU-bestämmelser som lagen kompletterar

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar* (*EG-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *tillkännager* regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som *kompletteras av denna lag*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna*.

1 a §³

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som denna lag *kompletterar*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta *de* beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 8 a § 2006:811 rubriken närmast före 9 a § 2006:811.

² Senaste lydelse 2006:811.

³ Senaste lydelse 2006:811.

Ord och uttryck*1 b §*

I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), och

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, och

3. uttrycket *organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625*.

Tillämpning av förordning (EU) 2017/625

1 c §

Förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas även i fråga om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som faller utanför förordningens tillämpningsområde.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll⁴

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 §⁵

Offentlig kontroll av *efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna* utövas av Jordbruksverket och länsstyrelsen i *enlighet med vad regeringen bestämmer*.

Offentlig kontroll av *efterlevnaden av beslut i enskilda fall* enligt 4 eller 5 § får också utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.

Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna (kontrollmyndigheterna) enligt *föreskrifter som regeringen meddelar*.

Offentlig kontroll av *att beslut i det enskilda fallet* enligt 4 eller 5 § följs får också utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

8 a §⁶

Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

⁴ Senaste lydelse 2006:811.

⁵ Senaste lydelse 2006:811.

⁶ Senaste lydelse 2006:811.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som *kompletterar* och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Delegering av vissa uppgifter

8 b §

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Förvaltningslagens tillämpning

8 c §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*

- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Tystnadsplikt

8 d §

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 e §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet,

2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket, och

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

9 §⁷

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning det behövs för den offentliga kontrollen, rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som vidtar åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.

Det som sägs i första stycket gäller också den som utför annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för EG:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

EU-institutionernas rätt till upplysningar och tillträde

9 a §

Bestämmelserna i 9 § gäller också för Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten och för inspektörer och experter som utsetts av dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer

⁷ Senaste lydelse 2006:811.

1. de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, och

2. EU-bestämmelser om unionens medfinansiering av åtgärder inom lagens tillämpningsområde.

Bestämmelserna i 9 § och första stycket ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skyldighet att lämna hjälp

9 b §⁸

Den som är föremål för offentlig kontroll eller åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

Förelägganden och förbud⁹

Utöver vad som följer av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall följas.

Förelägganden

10 §¹⁰

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar får en kontrollmyndighet besluta de förelägganden som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.

⁸ Senaste lydelse av tidigare 9 a § 2006:811.

⁹ Senaste lydelse 2006:811.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:811.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen får förenas med vite.

Förelägganden enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* får förenas med vite.

10 a §¹¹

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

12 §

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,
2. bryter mot ett beslut eller en föreskrift som har meddelats med stöd av 5 §,
3. vid fullgörande av uppgiftsskyldighet enligt 2 § 2 lämnar oriktiga uppgifter om något förhållande av betydelse, om inte gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

I ringa fall *skall* inte dömas till ansvar.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 10 § döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Innefattar ett brott som avses i första stycket 2 olovlig transport av djur eller varor *skall* sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

I ringa fall *ska det* inte dömas till ansvar.

Det ska inte dömas till ansvar enligt första stycket för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Om ett brott som avses i första stycket 2 *innefattar* olovlig transport av djur eller varor *ska* sådan egendom förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

12 a §¹²

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter skyldig-

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter skyldig-

¹¹ Senaste lydelse 2006:811.

¹² Senaste lydelse 2006:811.

heter, villkor eller förbud som finns i de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen. Detta gäller dock inte, om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

I ringa fall *skall* inte dömas till ansvar.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 10 § döms inte till ansvar enligt första stycket för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

heter, villkor eller förbud som finns i de *EU-bestämmelser* som *lagen kompletterar*. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning eller *andra bestämmelser i förordning (EU) 2017/625*.

I ringa fall *ska* det inte dömas till ansvar.

Det ska inte dömas till ansvar enligt första stycket för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömmande av vitet.

13 §¹³

Beslut av en enskild veterinär får överklagas *hos* Jordbruksverket.

Andra beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Beslut av en enskild veterinär får överklagas *till* Jordbruksverket.

Andra beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som *lagen kompletterar* får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

13 a §

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

¹³ Senaste lydelse 2006:811.

14 §¹⁴

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen *skall* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletteras ska* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

¹⁴ Senaste lydelse 2006:811.

3 Förslag till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804)

Härigenom föreskrivs i fråga om livsmedelslagen (2006:804)

dels att rubriken närmast före 12 § ska utgå,

dels att 2, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15–19, 20–23, 24, 26, 28, 29 och 32 §§ och rubrikerna närmast före 5, 11, 15, 19, 21 och 22 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 5 a, 11 a, 13 a, 14 a, 19 a, 23 a, 23 b och 32 a §§, och närmast före 2, 5 a, 11 a, 13 a, 14 a, 19 a, 23 a och 23 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ord och uttryck

2 §

Begreppen livsmedel, stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan, primärproduktion, utsläppande på marknaden och livsmedelsföretagare har i denna lag samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet.

Begreppet anläggning har samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien.

I denna lag betyder

1. följande uttryck samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet:

- livsmedel,
- stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan,
- primärproduktion,
- utsläppande på marknaden, och
- livsmedelsföretagare,

2. uttrycket anläggning samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien,

3. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och

växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), och

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs,

4. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, och

5. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som lagen kompletterar

5 §

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar (EG-bestämmelser)* som har samma syfte som lagen och som faller inom lagens tillämpnings-

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar (EU-bestämmelser)* som har samma syfte som lagen och som faller inom lagens tillämpnings-

område. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *tillkännager* regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som *kompletteras* av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna*.

område. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som denna lag *kompletterar*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta *de* beslut som behövs för att *komplettera EU-bestämmelserna*.

Tillämpning av förordning (EU) 2017/625

5 a §

Förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas även i fråga om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som faller utanför förordningens tillämpningsområde.

Första stycket gäller dock inte offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om sådant vatten och sådana produkter som jämföras med livsmedel enligt 3 § andra stycket.

7 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att livsmedel får handhas eller släppas ut på marknaden endast i anläggningar som godkänts av kontrollmyndigheten,

2. vilka krav som *skall* vara uppfyllda för att ett sådant godkännande *skall meddelas, och*

3. *registrering av anläggningar.*

1. att livsmedel får handhas eller släppas ut på marknaden endast i anläggningar som godkänts av kontrollmyndigheten, *och*

2. vilka krav som *ska* vara uppfyllda för att ett sådant godkännande *ska beviljas.*

8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får efter *iakttagande* av anmälningsförfarandet i Europaparlamentets

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, efter att ha *iakttagit* anmälningsförfarandet i Europaparlamentets

och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från kraven i *EG-förordningarna*.

och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung, meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från kraven i *EU-förordningarna*.

10 §

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen är det förbjudet att på marknaden släppa ut livsmedel som

1. inte uppfyller krav och villkor som har föreskrivits eller beslutats med stöd av 6 § 2 och 3 och 8 §,

2. har handhåfts eller tidigare släppts ut på marknaden i en anläggning som inte har godkänts enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 § eller registrerats enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen,

3. inte har godkänts eller anmälts i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen eller inte uppfyller villkor i ett godkännande eller tillstånd,

4. innehåller ämnen som inte har godkänts eller som har förbjudits i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen,

5. innehåller ämnen i en halt som överskrider gränsvärden som har föreskrivits med stöd av lagen eller i de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen.

Det som sägs i första stycket gäller inte, om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har föreskrivit något annat.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* är det förbjudet att på marknaden släppa ut livsmedel som

1. inte uppfyller *de* krav och villkor som har föreskrivits eller beslutats med stöd av 6 § 2 och 3 och 8 §,

2. har handhåfts eller tidigare släppts ut på marknaden i en anläggning som inte har godkänts enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 § eller registrerats enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar*,

3. inte har godkänts eller anmälts i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* eller inte uppfyller villkoren i ett godkännande eller tillstånd,

4. innehåller ämnen som inte har godkänts eller som har förbjudits i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar*, eller

5. innehåller ämnen i en halt som överskrider gränsvärden som har föreskrivits med stöd av lagen eller i de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar*.

Första stycket gäller inte om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har föreskrivit något annat.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 §

Offentlig kontroll av *efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna* utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna *i enlighet med vad regeringen bestämmer.*

Offentlig kontroll utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna (*kontrollmyndigheterna*) enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

En kommuns uppgift *skall* fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

En kommuns uppgift *ska* fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Delegering av vissa uppgifter

11 a §

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

12 §

Livsmedelsverket och, i fråga om länet, länsstyrelsen samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet, om inte regeringen föreskriver något annat.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den

enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

13 §

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* verka för att överträdelser av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen, beivras.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* verka för att överträdelser av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar*, beivras.

Förvaltningslagens tillämpning

13 a §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Tystnadsplikt*14 a §*

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Överflyttning av offentlig kontroll**Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet****15 §**

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *den offentliga kontroll av en viss anläggning som kommunen annars har skall* flyttas över till verket. Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Livsmedelsverket får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen, om verket och kommunen är överens om det.

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning ska* flyttas över från kommunen till verket. Ett sådant beslut får fattas om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Livsmedelsverket får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen, om verket och kommunen är överens om det.

16 §

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *den offentliga kontroll av en viss anläggning som Livsmedelsverket*

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga*

annars har skall flyttas från verket till en kommun.

om en viss anläggning *ska* flyttas från Livsmedelsverket till en kommun.

17 §

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *kontrollskyldighet* när det gäller en viss anläggning, får regeringen på ansökan av Livsmedelsverket besluta att ansvaret för den offentliga kontrollen *av* den anläggningen *skall* flyttas över till Livsmedelsverket.

Regeringen får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen.

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *skyldighet att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* när det gäller en viss anläggning, får regeringen på ansökan av Livsmedelsverket besluta att ansvaret för den offentliga kontrollen *och för den offentliga verksamheten i fråga om* den anläggningen *ska* flyttas över till Livsmedelsverket.

Regeringen får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen.

18 §

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *kontrolluppdrag*, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *skall* innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen *skall* kunna avhjälpas.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet*, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *ska* innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen *ska* kunna avhjälpas.

Föreskrifter om kontroll

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

19 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll ska bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet *eller ett kontrollorgan*

1. hur offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet* ska bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet, *ett organ med dele-*

¹ Senaste lydelse 2017:1288.

som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 12 § första stycket,

3. skyldighet för *en* livsmedelsföretagare att utöva en *efter* verksamhetens art *lämpad* egenkontroll av verksamheten,

4. skyldighet för den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten att inhämta kontrollmyndighetens godkännande av faroanalyser och förslag till egenkontrollprogram, *och*

5. uppgiftsskyldighet för den som lämnar djur till slakt.

gerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 12 § första stycket,

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften,

4. skyldighet för livsmedelsföretagare och andra verksamhetsutövare att utöva en egenkontroll av verksamheten som är lämplig utifrån verksamhetens art, *och*

5. skyldighet för den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten att inhämta kontrollmyndighetens godkännande av faroanalyser och förslag till egenkontrollprogram.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

19 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. uppgiftsskyldighet för den som lämnar djur till slakt, *och*

2. skyldighet för livsmedelsföretagare och andra verksamhetsutövare att lämna uppgifter om sina anläggningar eller verksamheten i övrigt till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

20 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om offi-

utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

ciella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för EG:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

Första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp

21 §

Den som är föremål för offentlig kontroll *skall tillhandahålla* den hjälp som behövs för att kontrollen *skall kunna genomföras.*

Den som är föremål för offentlig kontroll *eller annan offentlig verksamhet ska, utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625, lämna* den hjälp som behövs för att kontrollen *eller verksamheten ska kunna utföras.*

Förelägganden och förbud

Förelägganden

22 §

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser som kompletteras av* lagen eller vad som särskilt anges i 18 § får en kontrollmyndighet *meddela* de förelägganden *och förbud* som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser som kompletteras av* lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna skall* följas.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser som lagen kompletterar* eller vad som särskilt anges i 18 § får en kontrollmyndighet *besluta* de förelägganden som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser som lagen kompletterar* och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna ska* följas.

23 §

Förelägganden *och förbud* enligt 22 § eller enligt de *EG-bestäm-*

Förelägganden enligt 22 § eller enligt de *EU-bestämmelser* som

melser som kompletteras av lagen får förenas med vite.

lagen kompletterar får förenas med vite.

Inköp under dold identitet

23 a §

En kontrollmyndighet får köpa in livsmedel under dold identitet om det är nödvändigt för att kontrollera att livsmedlet uppfyller kraven i

- 1. föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, och*
- 2. EU-förordningar som lagen kompletterar.*

Verksamhetsutövaren ska underlättas om det inköp som har skett under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

Rapporteringsystem för överträdelser

23 b §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

24 §

Utöver vad som följer av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet ta hand om en vara som

- 1. har släppts ut på marknaden, eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden, i strid med 10 § eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, eller*

- 2. avses med ett föreläggande föreläggandet eller förbudet inte följs.*

Om en vara har tagits om hand, får ägaren under överinseende av kontrollmyndigheten göra varan duglig till livsmedel eller använda

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar får en kontrollmyndighet ta hand om en vara som

- 1. har släppts ut på marknaden, eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden, i strid med 10 § eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, eller*

- eller ett förbud enligt 22 §, om*

Om en vara har tagits om hand, får ägaren under överinseende av kontrollmyndigheten göra varan duglig till livsmedel eller använda

den för något annat ändamål. Annars *skall* kontrollmyndigheten låta förstöra varan på ägarens bekostnad.

Kontrollmyndigheten *skall*, på ägarens bekostnad, låta förstöra också sådana varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter *meddelade* med stöd av 6 § 6, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

den för något annat ändamål. Annars *ska* kontrollmyndigheten låta förstöra varan på ägarens bekostnad.

Kontrollmyndigheten *ska*, på ägarens bekostnad, låta förstöra också sådana varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter *som har meddelats* med stöd av 6 § 6, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

26 §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

28 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgift* för

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgifter* för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*.

1. *offentlig kontroll enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen,*

2. *provning eller registrering enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.*

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *sådan avgift*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut av *statliga myndigheter och av kontrollorgan*.

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *sådana avgifter*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut av *en statlig myndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk*

person som har delegerats vissa uppgifter.

29 §²

Till böter döms den som, om gärningen inte ska leda till ansvar enligt 28 a §, med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av 5 § tredje stycket, 6, 7, 8 eller 9 §,

2. bryter mot 10 § första stycket, eller

3. inte fullgör sina skyldigheter enligt 20 § första stycket 1.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de EU-bestämmelser som *kompletteras* av lagen. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar*. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning *eller andra bestämmelser i förordning (EU) 2017/625*.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

32 §³

Livsmedelsverkets beslut i ett enskilt fall får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol om det har meddelats

1. enligt denna lag,

2. enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller

3. enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av någon annan statlig förvaltningsmyndighet *eller* av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Livsmedelsverkets beslut i ett enskilt fall får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol om det har meddelats

3. enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar*.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av någon annan statlig förvaltningsmyndighet, av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, *av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*.

Livsmedelsverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

² Senaste lydelse 2018:644.

³ Senaste lydelse 2009:1258.

Andra beslut av Livsmedelsverket eller någon annan statlig förvaltningsmyndighet får överklagas *hos* regeringen. För att konsumenternas intresse ska kunna tillvaratas inom livsmedelsområdet får ett sådant beslut överklagas av en organisation som är att anse som central arbetstagarorganisation enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller en motsvarande sammanslutning på arbetsgivarsidan

Andra beslut av Livsmedelsverket eller någon annan statlig förvaltningsmyndighet får överklagas *till* regeringen. För att konsumenternas intresse ska kunna tillvaratas inom livsmedelsområdet får ett sådant beslut överklagas av en organisation som är att anse som central arbetstagarorganisation enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller en motsvarande sammanslutning på arbetsgivarsidan.

32 a §

Livsmedelsverket ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter

dels att rubriken närmast före 13 § ska utgå,

dels att 2, 12, 16–20, 21–24, 28, 29 och 32 §§ och rubrikerna närmast före 12, 16, 20, 22 och 23 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 12 a, 12 b, 15, 20 a, 24 a, 24 b och 32 a §§, och närmast före 12 a, 12 b, 15, 20 a, 24 a och 24 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Uttrycken foder och utsläppande på marknaden av foder *har i denna lag samma betydelse* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedels säkerhet.

Uttrycket primärproduktion av foder *har i lagen samma betydelse* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien.

Uttrycken animaliska biprodukter och därav framställda produkter samt utsläppande på marknaden av dessa produkter *har i denna lag samma betydelse* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr

I denna lag betyder

1. uttrycken foder och utsläppande på marknaden av foder samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

2. uttrycket primärproduktion av foder samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien,

3. uttrycken animaliska biprodukter och därav framställda produkter samt utsläppande på marknaden av dessa produkter samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002

¹ Senaste lydelse 2011:410.

1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter).

(förordning om animaliska biprodukter), och

4. följande uttryck samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll):

- offentlig kontroll,*
- annan offentlig verksamhet,*
- och*
- organ med delegerade uppgifter.*

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

12 §²

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter eller beslut som har

Offentlig kontroll utövas av Statens jordbruksverk, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter

² Senaste lydelse 2011:410. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna utövas av Statens jordbruksverk, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer.

och kommunerna (kontrollmyndigheterna) enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att kontrolluppgifter får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet.

Delegering av vissa uppgifter

12 a §

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Förvaltningslagens tillämpning

12 b §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*

- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Tystnadsplikt

15 §³

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laborietester eller laboratediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

³ Tidigare 15 § upphävd genom 2018:575.

Överflyttning av offentlig kontroll

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *den offentliga kontroll över en viss verksamhet som kommunen annars har skall* flyttas över till verket eller myndigheten. Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Jordbruksverket eller myndigheten får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen, om verket eller myndigheten och kommunen är överens om det.

Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

16 §

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om en viss verksamhet ska* flyttas över från kommunen till verket eller myndigheten. Ett sådant beslut får fattas om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Jordbruksverket eller myndigheten får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen, om verket eller myndigheten och kommunen är överens om det.

17 §

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *den offentliga kontroll av en viss anläggning som Jordbruksverket eller myndigheten annars har skall* flyttas från verket eller myndigheten till en kommun.

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning ska* flyttas från verket eller myndigheten till en kommun.

18 §

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *kontrollskyldighet* när det gäller viss verksamhet, får regeringen, på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag, besluta att ansvaret för kontrollen *av* den verksamheten *skall* flyttas över till Jordbruksverket eller myndigheten.

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *skyldighet att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* när det gäller en viss verksamhet, får regeringen, på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag, besluta att ansvaret för *den offentliga kontrollen och den offentliga verksamheten i fråga om*

Regeringen får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen.

den verksamheten *ska* flyttas över till Jordbruksverket eller myndigheten.

Regeringen får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen.

19 §

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *kontrolluppdrag*, får Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *skall* innehålla uppgifter om de åtgärder som Jordbruksverket eller myndigheten anser nödvändiga för att bristen *skall* kunna avhjälpas.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet*, får Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *ska* innehålla uppgifter om de åtgärder som Jordbruksverket eller myndigheten anser nödvändiga för att bristen *ska* kunna avhjälpas.

Föreskrifter om kontroll

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

20 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *skall* bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen* att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 13 § första stycket,

1. hur offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet ska* bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet, ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 13 § första stycket,

3. skyldighet för ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften, och

3. skyldighet för *en* foderföretagare eller för *en annan företagare* som befattar sig med animaliska biprodukter att utöva en *efter verksamhetens art lämpad* egenkontroll av verksamheten.

4. skyldighet för foderföretagare eller för *den* som befattar sig med animaliska biprodukter *eller därav framställda produkter* att utöva en egenkontroll av verksamheten *som är lämplig utifrån verksamhetens art*.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

20 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för foderföretagare och för den som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

21 §⁴

En kontrollmyndighet och ett *kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen* har rätt att i den utsträckning det behövs för *kontrollen*

En kontrollmyndighet och ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har rätt att, i den utsträckning det behövs för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*,

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, samt
 2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.
- Bestämmelserna i första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.*

⁴ Senaste lydelse 2011:410.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp**Skyldighet att lämna hjälp**

22 §

Den som är föremål för offentlig kontroll *skall tillhandahålla* den hjälp som behövs för att kontrollen *skall kunna genomföras*.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

Förelägganden och förbud**Förelägganden**23 §⁵

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som *kompletteras av* lagen eller vad som särskilt anges i 19 § får en kontrollmyndighet *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs för att lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som *kompletteras av* lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar* eller vad som särskilt anges i 19 § får en kontrollmyndighet *besluta* de förelägganden som behövs för att lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar* och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.

24 §⁶

Förelägganden och förbud enligt 23 § eller enligt de EU-bestämmelser som *kompletteras av* lagen får förenas med vite.

Förelägganden enligt 23 § eller enligt de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar* får förenas med vite.

Inköp under dold identitet

24 a §

En kontrollmyndighet får köpa in produkter under dold identitet om det är nödvändigt för att kon-

⁵ Senaste lydelse 2011:410.

⁶ Senaste lydelse 2011:410.

trollera att produkten uppfyller kraven i

- 1. denna lag,*
- 2. föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, och*
- 3. EU-förordningar som lagen kompletterar.*

Verksamhetsutövaren ska underlättas om det inköp som har skett under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

Rapporteringsystem för överträdelser

24 b §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

28 §⁷

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift

1. för offentlig kontroll enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen, och

2. i ärenden enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *sådan* avgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräk-

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *sådana* avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräk-

⁷ Senaste lydelse 2011:410.

ningen av avgifter som tas ut av statliga myndigheter och av kontrollorgan.

ningen av *de* avgifter som tas ut av statliga myndigheter, *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

29 §⁸

Till böter döms den som, om gärningen inte ska leda till ansvar enligt 28 a §, med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift eller ett beslut som meddelats med stöd av 5 § tredje stycket, 9 eller 11 §,

2. bryter mot 8 §, eller

3. inte fullgör sina skyldigheter enligt 21 § första stycket 1.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de EU-bestämmelser som *kompletteras av* lagen. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar*. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning *eller andra bestämmelser i förordning (EU) 2017/625.*

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

32 §⁹

Beslut av Jordbruksverket eller av en annan statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som *kompletteras av* lagen, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut av Jordbruksverket eller av en annan statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar*, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som gäller Försvarsmakten eller Försvarets materielverk överklagas dock till regeringen.

32 a §

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig

⁸ Senaste lydelse 2018:645.

⁹ Senaste lydelse 2017:784.

verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Häriigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

dels att rubriken närmast före 11 § ska utgå,

dels att 2, 10, 11, 12–14, 15–18, 20–24 och 25 §§ och rubrikerna närmast före 2, 10, 12, 15 och 16 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 2 a, 2 b, 11 a–11 c, 14 a, 18 a och 24 a §§, och närmast före 2 a, 2 b, 11 a–11 c och 18 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som lagen kompletterar

2 §

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar* (*EG-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *tillkännager* regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som *kompletteras* av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna*.

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som denna lag *kompletterar*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta *de* beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

Ord och uttryck

2 a §

I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll

och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), och

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, och

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Tillämpning av förordning (EU) 2017/625

2 b §

Förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas även i fråga om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som faller utanför förordningens tillämpningsområde.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

10 §

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna utövas av Statens jordbruksverk eller andra statliga myndigheter i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Offentlig kontroll utövas av Statens jordbruksverk och andra statliga myndigheter enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll. En kommuns uppgift skall fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

11 §

Jordbruksverket samordnar den kontrollverksamhet som verket har överlämnat till länsstyrelserna eller kommunerna samt lämnar råd och hjälp i kontrollverksamheten.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Delegering av vissa uppgifter

11 a §

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Förvaltningslagens tillämpning

11 b §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*

- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Tystnadsplikt

11 c §

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Föreskrifter om offentlig kontroll

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

12 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *skall* bedrivas, *samt*

2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som anlitats i den offentliga kontrollen att lämna information till Jordbruksverket.

1. hur offentlig kontroll *och* annan offentlig verksamhet ska bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket, *och*

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

13 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning det behövs för den offentliga kontrollen, rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och

2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller där djurprodukter, foder eller material i övrigt förvaras eller annars hanteras och där göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som vidtar åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.

Det som sägs i första stycket gäller också den som utför annan offentlig verksamhet.

14 §

Bestämmelserna i 13 § gäller också för

1. EG:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna, samt

Bestämmelserna i 13 § gäller också för Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten och för inspektörer och experter som utsetts av dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer

1. de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, och

2. EU-bestämmelser om unionens medfinansiering av åtgärder inom lagens tillämpningsområde.

2. företrädare för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, om kontrollen utövas eller åtgärderna

utförs tillsammans med företrädare för en svensk myndighet.

14 a §

Bestämmelserna i 13 och 14 §§ ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp

15 §

Den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

Förelägganden och förbud

Förelägganden

16 §

Utöver vad som följer av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall följas.

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar får en kontrollmyndighet besluta de förelägganden som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.

17 §

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de EG-

förelägganden enligt denna lag eller enligt de EU-bestämmelser

bestämmelser som kompletteras av lagen får förenas med vite.

som lagen *kompletterar* får förenas med vite.

18 §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser som kompletteras av lagen* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser som lagen kompletterar* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Rapporteringsystem för överträdelser

18 a §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

20 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgift* för

1. *offentlig kontroll enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen,*

2. *provtagning, undersökning, märkning, godkännande och registrering samt för utfärdande av identitetshandlingar enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Bemyndigandet enligt första stycket 1 innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut sådana avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgifter* för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Bemyndigandena enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut sådana avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter som tas ut av statliga myndigheter, *kontrollorgan* och sådana organisationer som avses i 9 § andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter som tas ut av statliga myndigheter, *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* och sådana organisationer som avses i 9 § andra stycket.

21 §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av 6 §, 7 § första stycket, 8 § eller 9 § första stycket, eller

2. inte fullgör sina skyldigheter enligt 15 §.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte, om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EU-bestämmelser* som lagen kompletterar. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning *eller andra bestämmelser i förordning (EU) 2017/625*.

22 §

Om en gärning som avses i 21 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar.

Om ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

23 §

Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen kompletterar får överklagas till länsstyrelsen.

24 §¹

En statlig förvaltningsmyndighets beslut får överklagas *hos* all-

En statlig förvaltningsmyndighets beslut får överklagas *till* all-

¹ Senaste lydelse 2009:1259.

män förvaltningsdomstol, om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller
3. enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av *en sådan organisation som avses i 9 § andra stycket* eller av *en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer*.

Det allmännas talan hos förvaltningsdomstol ska föras av

1. den myndighet som utövar offentlig kontroll om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation, eller
2. den myndighet som har förordnat den officiella veterinären.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

män förvaltningsdomstol, om det har meddelats

3. enligt de *EU-bestämmelser* som lagen kompletterar.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer*, av *en sådan organisation som avses i 9 § andra stycket*, av *ett annat organ med delegerade uppgifter* eller av *en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*.

24 a §

Det allmännas talan i förvaltningsdomstol ska föras av

1. den myndighet som utövar offentlig kontroll om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation,
2. den myndighet som har förordnat den officiella veterinären, eller

3. den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

25 §

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen *skall* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletteras ska* gälla omedelbart om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.

dels att rubriken närmast före 9 § ska utgå,

dels att 2, 8, 9, 10–16, 18 och 20 §§ och rubrikerna närmast före 2, 8, 11 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 2 a, 2 b, 9 a–9 d och 20 a §§, och närmast före 2 a, 2 b och 9 a–9 d §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som lagen kompletterar

2 §

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar (EG-bestämmelser)* som har samma syfte som lagen. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *tillkännager* regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som *kompletteras av denna lag*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna*.

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar (EU-bestämmelser)* som har samma syfte som lagen. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som denna lag *kompletterar*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta *de* beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

Ord och uttryck

2 a §

I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för

att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll),

b) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel), och

c) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625,

b) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2016/1012, och

c) sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, och

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Tillämpning av förordning (EU) 2017/625

2 b §

Regeringen får meddela föreskrifter om att förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som avser bestämmelser om djurhälsa och som faller utanför förordningens tillämpningsområde.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 §

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna (kontrollmyndigheterna) enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

9 §

Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Delegering av vissa uppgifter

9 a §

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Förvaltningslagens tillämpning

9 b §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*

- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Tystnadsplikt

9 c §

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

9 d §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet,

2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk

person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket, och

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

10 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för EG:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

Första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp

11 §

Den som är föremål för offentlig kontroll *skall tillhandahålla* den hjälp som behövs för att kontrollen *skall kunna genomföras.*

Den som är föremål för offentlig kontroll *eller annan offentlig verksamhet ska, utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625 och artikel 46.2 i förordning (EU) 2016/1012, lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.*

Förelägganden och förbud**Förelägganden**

12 §

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen får en kontrollmyndighet *meddela* de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna* skall följas.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* får en kontrollmyndighet *besluta* de förelägganden som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

13 §

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen får förenas med vite.

Förelägganden enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* får förenas med vite.

14 §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

15 §¹

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som *kompletteras* av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som lagen *kompletterar* eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

¹ Senaste lydelse 2014:706.

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

16 §

Regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande*, Jordbruksverket får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgift* för offentlig kontroll *enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen*.

Regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande*, Jordbruksverket får meddela föreskrifter om hur avgifterna *skall* beräknas.

Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgifter* för offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet*.

Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* får meddela föreskrifter om hur avgifterna *ska* beräknas.

18 §

Till ansvar enligt denna lag döms inte, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Om ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Det ska inte heller dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

20 §²

Jordbruksverkets beslut får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol, om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller
3. enligt de *EG-bestämmelser som kompletteras av lagen*.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en annan statlig förvaltningsmyndighet *eller* en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Jordbruksverkets beslut får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol, om det har meddelats

3. enligt de *EU-bestämmelser som lagen kompletterar*.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en annan statlig förvaltningsmyndighet, *av en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, av ett organ med delegerade uppgifter, i andra fall än vad som anges i 19 §, eller av en*

² Senaste lydelse 2009:1260.

fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om en organisation, en sammanslutning eller ett slakteri först har beslutat i saken. Detsamma gäller om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 a §

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan i förvaltningsdomstol, om en organisation, en sammanslutning eller ett slakteri först har beslutat i saken. Detsamma gäller om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

dels att rubriken närmast före 6 § ska utgå,

dels att 2, 4, 5, 9, 10, 11–14, 18 och 20 §§ och rubrikerna närmast före 4, 10, 12 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 2 a, 5 a, 8, 10 a, 14 a, 17 a och 20 a §§, och närmast före 2 a, 5, 5 a, 8, 10 a, 14 a och 17 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Lagen kompletterar även *följande förordningar*, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, och

5. *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt*

5. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs*

¹ Senaste lydelse 2015:766.

bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) och delegerade akter och genomförandeakter till denna förordning.

Ord och uttryck

2 a §

I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, och

3. uttrycket *organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.*

Kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

4 §²

Kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna i enlighet med de föreskrifter som regeringen meddelar.

Offentlig kontroll utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna (kontrollmyndigheterna) enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- eller hälsoskyddsområdet.

Delegering av vissa uppgifter

5 §

Regeringen eller Livsmedelsverket får överlämna till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 andra stycket 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 att utöva sådan kontroll som avses i 4 §.

Ett överlämnande får inte avse rätten att besluta om åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket.

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

² Senaste lydelse 2011:411.

Förvaltningslagens tillämpning**5 a §**

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,*
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och*
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.*

Tystnadsplikt**8 §³**

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik

³ Tidigare 8 § upphävd genom 2018:577.

på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

9 §

Om en kommun inte fullgör sin skyldighet att *utöva kontroll* enligt denna lag, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att göra detta. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som verket anser nödvändiga för att skyldigheten ska uppfyllas.

Om en kommun inte fullgör sin skyldighet att *utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* enligt denna lag, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att göra detta. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som verket anser nödvändiga för att skyldigheten ska uppfyllas.

Föreskrifter om kontroll

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

10 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kontroll ska bedrivas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan att lämna information till en sådan samordnande myndighet som avses i 6 § första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet* ska bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till en sådan samordnande myndighet som avses i 6 § första stycket, och

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

10 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som använder sig av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

11 §⁴

En kontrollmyndighet och ett *kontrollorgan* har, i den utsträckning som behövs för kontrollen, rätt att på begäran få

En kontrollmyndighet och ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, rätt att på begäran få

1. upplysningar och ta del av handlingar, och
 2. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.
- Första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp

12 §

Den som är föremål för kontroll ska *tillhandahålla* den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

Den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska, utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625, lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

⁴ Senaste lydelse 2011:411.

Förelägganden och förbud**Förelägganden**13 §⁵

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som *kompletteras* av lagen eller vad som särskilt anges i 9 § får en kontrollmyndighet *meddela* de förelägganden *och förbud* som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som *kompletteras* av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar* eller vad som särskilt anges i 9 § får en kontrollmyndighet *besluta* de förelägganden som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen *kompletteras* och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.

14 §⁶

Förelägganden *och förbud* enligt 13 § eller enligt de EU-bestämmelser som *kompletteras* av lagen får förenas med vite.

Om kontrollmyndigheten har anledning att misstänka att någon har begått en gärning som kan *föranleda* straff, får dock myndigheten inte vid vite förelägga den misstänkte att medverka i utredningen.

Förelägganden enligt 13 § eller enligt de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar* får förenas med vite.

Om kontrollmyndigheten har anledning att misstänka att någon har begått en gärning som kan *leda till* straff, får dock myndigheten inte vid vite förelägga den misstänkte att medverka i utredningen.

Rapporteringsystem för överträdelser

14 a §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringsystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

⁵ Senaste lydelse 2011:411.

⁶ Senaste lydelse 2011:411.

Inköp under dold identitet*17 a §*

En kontrollmyndighet får köpa in jordbruksprodukter och livsmedel under dold identitet om det är nödvändigt för att kontrollera att produkten eller livsmedlet uppfyller kraven i

1. föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, och

2. EU-förordningar som lagen kompletterar.

Verksamhetsutövaren ska underlättas om det inköp som har skett under dold identitet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

18 §⁷

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för

1. kontroll enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen, och

2. prövning eller handläggning enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *sådan avgift* som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter som *statliga myndigheter och kontrollorgan tar ut.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *sådana avgifter* som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av *de avgifter som tas ut av en statlig myndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk*

⁷ Senaste lydelse 2011:411.

person som har delegerats vissa uppgifter.

20 §⁸

Beslut av en statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som *kompletteras* av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut av en statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som lagen *kompletterar* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 a §

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

⁸ Senaste lydelse 2011:411.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

dels att rubriken närmast före 4 § ska utgå,

dels att 1, 2, 3, 7–12, 16–18, 21, 26 och 28 §§ och rubrikerna närmast före 2 och 10 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 1 a, 6 och 12 a §§, och närmast före 1 a, 6 och 12 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91, och

2. tillämpningsförfordningar till rådets förordning (EG) nr 834/2007.

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör ekologisk produktion,

1. *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, och*

1. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG*

(förordningen om offentlig kontroll), och

2. tillämpningsförfordningar till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004.

2. genomförandeakter och delegerade akter till förordning (EU) 2017/625.

Ord och uttryck

1 a §

Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet betyder i denna lag samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Kontrollmyndigheter och kontrollorgan

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

2 §

Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk, de andra statliga förvaltningsmyndigheter som regeringen bestämmer och kommunerna utövar kontroll av att

1. de EU-förordningar som anges i 1 § och de beslut som har meddelats med stöd av EU-förordningarna följs, och

2. denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, och de beslut som har meddelats med stöd av lagen följs.

Regeringen får meddela föreskrifter om fördelningen mellan kommunerna och de statliga förvaltningsmyndigheterna av kontrolluppgifter enligt första stycket.

Offentlig kontroll utövas av Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk, andra statliga myndigheter och kommunerna (kontrollmyndigheterna) enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

En kommuns uppgifter ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

3 §

Livsmedelsverket och Jordbruksverket får inom sina respektive ansvarsområden besluta att överlämna uppgiften att utöva sådan kontroll som avses i 2 § första stycket till ett sådant kontrollorgan

Livsmedelsverket och Jordbruksverket får inom sina respektive ansvarsområden besluta att överlämna uppgiften att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till ett sådant kontroll-

som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person.

I fråga om åtgärder *vid bristande efterlevnad* eller vid misstanke om *bristande efterlevnad* av regelverket får ett sådant överlämnande endast innefatta en rätt att

1. återkalla ett utfärdat certifikat,

2. enligt artikel 30.1 första stycket i rådets förordning (EG) nr 834/2007 besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda marknadsföring av ett parti eller en produktionsomgång, eller

3. enligt artikel 91 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda saluföring.

organ som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person.

I fråga om åtgärder *då* regelverket *inte* följs eller vid *sådan* misstanke får ett sådant överlämnande endast innefatta en rätt att

2. besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda marknadsföring av ett parti eller en produktionsomgång enligt artikel 30.1 första stycket i rådets förordning (EG) nr 834/2007, eller

3. besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda saluföring enligt artikel 91 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.

Tystnadsplikt

6 §¹

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

7 §²

Vid kontroll som utförs av ett kontrollorgan som avses i 3 § första stycket *tillämpas* följande be-

Vid kontroll som utförs av ett kontrollorgan som avses i 3 § första stycket *ska* följande bestämmelser i

¹ Tidigare 6 § upphävd genom 2018:581.

² Senaste lydelse 2018:852.

stämmelser i förvaltningslagen förvaltningslagen (2017:900)
(2017:900): *tillämpas:*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, *och*
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, *och*
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

8 §

Europeiska kommissionen och ett kontrollorgan har samma rätt som en kontrollmyndighet har enligt de EU-förordningar som anges i 1 § att, i den utsträckning som behövs för kontrollen, på begäran få

1. upplysningar,
2. del av handlingar,
3. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som kontrollen avser, och
4. på sådana områden och i sådana utrymmen som avses i 3, göra undersökningar och ta prover.

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan har rätt att, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, på begäran få

2. ta del av handlingar,
3. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten, och
4. göra undersökningar och ta prover i områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten.

Första stycket gäller även för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

9 §

Den som är föremål för kontroll ska lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

Förelägganden och förbud**Förelägganden****10 §**

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *kontrolluppdrag* får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas.

11 §

Utöver vad som följer av de EU-förordningar som anges i 1 § eller vad som särskilt anges i 10 § får en kontrollmyndighet *meddela* de förelägganden *och förbud* som behövs för att EU-förordningarna, de beslut som har meddelats med stöd av EU-förordningarna, denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

Utöver vad som följer av de EU-förordningar som anges i 1 § eller vad som särskilt anges i 10 § får en kontrollmyndighet *besluta* de förelägganden som behövs för att EU-förordningarna, de beslut som har meddelats med stöd av EU-förordningarna, denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

12 §

En kontrollmyndighet får besluta att förena ett föreläggande *eller ett förbud* enligt någon av de EU-förordningar som anges i 1 § eller ett föreläggande *eller ett förbud* enligt 11 § med vite.

En kontrollmyndighet får besluta att förena ett föreläggande enligt någon av de EU-förordningar som anges i 1 § eller ett föreläggande enligt 11 § med vite.

Kontrollmyndigheten får dock inte förelägga någon vid vite att medverka i en utredning av en gärning som kan leda till straff eller sanktionsavgift för honom eller henne.

Rapporteringsystem för överträdelser**12 a §**

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla miss-

*tänkta överträdelser av förordning
(EU) 2017/625.*

16 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgift* för

1. *kontroll som avses i 2 §, och*
2. *prövning av ärenden enligt de EU-förordningar som anges i 1 §, denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.*

Regeringen meddelar föreskrifter om de avgifter som tas ut av statliga förvaltningsmyndigheter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *avgifter* för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*.

17 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att ta ut avgifter för *sådan kontroll och prövning som avses i 16 § första stycket samt föreskrifter om grunderna för beräkning av avgifternas storlek.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. *skyldighet för ett kontrollorgan att ta ut avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, och*
2. *grunderna för hur avgifterna ska beräknas.*

18 §

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för *sådan kontroll och prövning som avses i 16 § första stycket.*

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

21 §

Någon sanktionsavgift får inte beslutas för en gärning som omfattas av ett vitesföreläggande.

Det ska inte beslutas om sanktionsavgift för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande om vite, om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömmande av vitet.

26 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från de EU-förordningar som anges i 1 §,
2. särskilda ekologiska produktionsregler,

³ Senaste lydelse 2017:270.

3. hur *sådan* kontroll som avses i 2 § första stycket ska bedrivas, och

4. skyldighet för en kommun eller ett kontrollorgan att lämna uppgifter till en kontrollmyndighet.

3. hur *offentlig* kontroll och *annan offentlig verksamhet* ska bedrivas,

4. skyldighet för en kommun eller ett kontrollorgan att lämna uppgifter till en kontrollmyndighet,

5. *skyldighet för ett kontrollorgan att ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften, och*

6. *skyldighet för ekologiska aktörer att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan.*

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att offentliggöra uppgifter om ekologiska aktörer.

28 §

Beslut av ett kontrollorgan enligt de EU-förordningar som anges i 1 § och denna lag får överklagas till länsstyrelsen i det län där kontrollorganet har sitt säte.

Beslut av ett kontrollorgan enligt de EU-förordningar som anges i 1 § och *enligt* denna lag får överklagas till länsstyrelsen i det län där kontrollorganet har sitt säte.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

9 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

Härigenom föreskrivs i fråga om djurskyddslagen (2018:1192)

dels att 8 kap. 1, 6, 7, 8, 11, 12, 15 och 17 §§, 10 kap. 4 § och 11 kap. 3 § och rubrikerna närmast före 8 kap. 1, 6, 7, 8 och 15 §§ och 11 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 1 kap. 4 a § och 8 kap. 1 a–1 c, 6 a, 9 a och 9 b §§ och närmast före 1 kap. 4 a § och 8 kap. 1 a–1 c, 6 a, 9 a och 9 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

4 a §

I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG

(förordningen om offentlig kontroll), och

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan offentlig verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, och

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

8 kap.

Behörig myndighet för offentlig kontroll

Behörig myndighet för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

1 §

Länsstyrelserna och de andra myndigheter som regeringen bestämmer (kontrollmyndigheterna) utövar offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.

Länsstyrelserna och de andra statliga myndigheter som regeringen bestämmer (kontrollmyndigheterna) utövar offentlig kontroll.

Annan offentlig verksamhet utförs av kontrollmyndigheterna och andra statliga myndigheter enligt vad som anges i denna lag och i föreskrifter som regeringen meddelar.

Delegering av vissa uppgifter

1 a §

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser om att vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet får delegeras till ett organ eller till en fysisk person.

Förvaltningslagens tillämpning

1 b §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,*
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och*
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.*

Tystnadsplikt*1 c §*

Den som i enskild verksamhet utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Detsamma ska gälla den som i enskild verksamhet utför eller har utfört laboratorieanalyser, laborietester eller laboratediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Föreskrifter om offentlig kontroll**Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet****6 §**

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. *den offentliga kontrollen, och*
 1. *hur ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska bedriva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet,*
2. *skyldighet för ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna information till den samordnande kontrollmyndighet som avses i 3 §.*
 2. *skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter, eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter, att lämna information till den samordnande kontrollmyndighet som avses i 3 §, och*
 3. *skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information och ge in handlingar till den myndighet som har delegerat uppgiften.*

Föreskrifter om uppgiftslämnande

6 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för djurhållare att lämna uppgifter om sin djurhållning till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Offentlig kontroll som avser andra än livsmedelsproducerande djur

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som inte omfattas av förordning (EU) 2017/625

7 §

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd finns bestämmelser som ska tillämpas vid offentlig kontroll av djurhållare som håller livsmedelsproducerande djur.

Regeringen får meddela föreskrifter om att förordning (EG) nr 882/2004 ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll av andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur.

Vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet tillämpas förordning (EU) 2017/625 i fråga om djurhållare som håller animalieproducerande djur och i fråga om sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om andra djurhållare än sådana som avses i första stycket.

Avgifter för offentlig kontroll och ärenden enligt lagen

Avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgifter för offentlig

1. för offentlig kontroll enligt lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, och

2. i ärenden enligt lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *hur* de avgifter som tas ut av myndigheter och av kontrollorgan ska beräknas.

kontroll och annan offentlig verksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *beräkningen* av de avgifter som tas ut av en myndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Återkallelse av kompetensbevis för personal som deltar i avlivning

9 a §

Vid överträdelser av denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna får en kontrollmyndighet tillfälligt eller slutligt återkalla kompetensbevis som utfärdats enligt artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning.

Återkallelse av kompetensbevis för skötare

9 b §

Vid överträdelser av denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kom-

pletterar eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna får en kontrollmyndighet tillfälligt eller slutligt återkalla kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97.

11 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

12 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen, och där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen, och att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Tillträde till bostäder får endast ske när det kan antas att djur hålls där och

1. det kan antas att djurhållningen inte uppfyller bestämmelserna i denna lag eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen,

2. syftet är att kontrollera att tidigare konstaterade brister i djurhållningen har åtgärdats, eller

3. syftet är att kontrollera en djurhållning som kräver tillstånd enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

En kontrollmyndighet *och ett kontrollorgan* har även rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler, andra utrymmen och bostäder, när det behövs för att kontrollera ett beslut om djurförbud enligt 9 kap. 1 § följs.

En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har även rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler, andra utrymmen och bostäder, när det behövs för att kontrollera ett beslut om djurförbud enligt 9 kap. 1 § följs.

Skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll

Den som är föremål för offentlig kontroll ska lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

Skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll och för annan offentlig verksamhet

15 §

Den som är föremål för offentlig kontroll *eller annan offentlig verksamhet* ska, *utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625*, lämna den hjälp som behövs för att kontrollen *eller verksamheten* ska kunna *utföras*.

17 §

Bestämmelserna i 2–6 §§, 8 § *första stycket* 1, 9 § tredje stycket, 10, 13 och 16 §§ tillämpas inte i fråga om djur som används inom Försvarsmakten.

Bestämmelserna i 2–6 a §§, 9 § tredje stycket, 10, 13 och 16 §§ tillämpas inte i fråga om djur som används inom Försvarsmakten.

10 kap.

4 §

Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet i annat fall än enligt 3 § bryter mot skyldigheter, krav eller förbud som finns i de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Detta gäller inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet i annat fall än enligt 3 § bryter mot skyldigheter, krav eller förbud som finns i de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Detta gäller inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning *eller andra bestämmelser i förordning (EU) 2017/625*.

11 kap.**Motpart vid överklagande av
beslut av officiell veterinär****Motpart vid överklagande av
vissa beslut****3 §**

Om ett beslut som har meddelats av en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer överklagas, ska den myndighet som har förordnat den officiella veterinären föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

Den myndighet som har delegerat en uppgift att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer i fråga om 8 kap. 9 b § och i övrigt den 1 april 2021.